

AUSTRALIJOS LIETUVIYS

Australijos Lietuvis

Pirmasis lietuvių laikraštis Australijoje

Prenumerata: metams £2.10.0, pusei metų 26/0, atskiro numerio kaina 1/9. Užsienin kaina ta pati. Skelbimai: 10/0 už skilties colį. Nuolatiniam skelbėjams žymi nuolaida. Smulkūs skelbimai: iki 14 žodžių 4/0; už kiekvieną pridėtinį žodį po 2 pensus. Užuojautos, sveikinimai ir pan. 10/0. Adresas: "Australijos Lietuvis", 35 Cator St., Hindmarsh, S. A.

THE AUSTRALIAN LITHUANIAN
The first Lithuanian Periodical in Australia
Publisher: Jurgis Glušauskas
Printed and published by Australijos Lietuvis
Publishing Co., 35 Cator St., Hindmarsh, S. A.
Sole advertising representatives: PUBLICITAS,
153 Hindley St., Adelaide, S. A., Phone: LA 4078.

DISAVAITINIS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN FORTNIGHTLY

PENKTIEJI METAI

Kaina/Price 1/9

Adelaide, 1952 m. lapkričio/November 22 d.

Registered at G.P.O., Adelaide,
for transmission by post as a periodical.

Nr. 23(109)

GENEROLAS ISRINKTAS PREZIDENTU

"A. L." skaitytojų tarpe, tur būt, nėra nei vieno, kuris dar nežinotų Amerikos prezidento rinkimų rezultatus. Nelaimė su dvisavivairščiais yra ta, kad "paskutinės naujienos" dažnai būna dviejų savaikių "naujumo". Tai gi: Antrojo Pasaulinio Karo vadas ir laimėtojas, NATO organizatorius ir Europinės militarinės vienybės kūrėjas, penkių žvaigždžių generolas, eilės ordinaris ir pasižymėjęs ženklu nešiojantis, Ike Eisenhoweris laisvuose amerikiečių tautos rinkimuose yra išrinktas Jungtinių Šiaurės Amerikos Valstybių prezidentu. Nuo sekančių metų sausio mėnesio generolas Eisenhoweris perims JAV administraciją ir mažiausiai keturiems metams įsikurs Baltuosiuose Rūmuose Vašingtone.

Ką tai reiškia? Kokią tai turės įtaką mūsų visiems — pasaulio gyventojams ir ypačiai Sovietų pavergtų tautų piliečiams?

Čia nereikia pamiršti, kad generolas Eisenhoweris laimėjo grynai savo asmenybės populiarumo dėka, nors ir kandidatuodamas po Respublikonų partijos vėliava. Atseit, toji, taip vadinama, Respublikonų "senoji gvardija", kuri daug kalba apie izoliacijizmą, Europos palikimą europiečių rūpėsiui ir t.t., šiuo atveju, gal būt, ir neturės lemiamos reikšmės būsimajai Respublikonų politikai. Tačiau nereikia pamiršti, kad jie niekad nesustos bandę savo tikslų siekti. Ir čia tenka pasitikėti europines problemas puikiai pažįstančio Eisenhowerio asmenybės stip-

rumu ir sąžiningumu.

Naujamam prezidentui krašta administruoti neabejotinai labai padės faktas, kad ir Kongresas yra kontroliuojamas Respublikonų (pagal Amerikos rinkimų sistemą, gali pasitaikinti, kad prezidentas yra vienos partijos, gi Kongrese daugumą sudaro kita partija). Tačiau tai reiškia, kad jis turės "gerai sugyventi" su Respublikonų partijos "bosais", kurie Kongrese kaip tik ir turi didžiausią įtaką. Tai, be abejo, nebus lengva, tačiau jau II Karo metu, kada Eisenhoweris vadovavo iš keliolikos valstybių kariuomenių sudarytai armijai, jis išmoko takto, diplomatijos, kito nuomonės gerbimo ir tolerancijos, Tai atributai, kurie jam tik padės jo nelengvoje užduotyje.

Kiek tai liečia JAV užsienių politiką, jau dabar matosi, kad Eisenhoweris iš esmės yra linkęs laikytis buvusios Trumano linijos: Maskvai daugiau nenusileisti ir jokiū būdu nežengti nei žingsnio atgal. Jeigu Respublikonai ir pats Eisenhoweris ir kritikavo Trumano politiką Korėjoje, Europoje ir kitur, tai jis kritikavo tik Trumano taktiką, tačiau jokiū būdu ne tos politikos esmę. Turint galvoje Eisenhowerio puikų europinių problemų pažinimą ir ankščiau paduotus jo užtikrinimus, atrodo, kad JAV užsienio politika, iš mūsų taško žiūrint, negali pasikeisti neigiamai. Jei ji ir keisis, tai, greičiau, tik teigiama prasme, būtent, tik dar didesniu griežtumu kalbant su Sovietais. N.

Linkime istvermes

BENDRO LIKIMO BROLIAMS!

Prieš 34-rius metus Jūs — garbingoji Latvių Tauta — kaip ir mes, kėlėtės iš šimtmečių priespaudos, iš kultūrinės ir ekonominės izoliacijos į naują ir nepriklausomą gyvenimą. Šiandieną Jūs — kaip ir mes — esate pavergti ir mūsų žalos tėviškės yra mindomos žiauraus barboro batų.

Tačiau mes tikime, kad mūsų tautos ir vėl kelsis. Ir vėl gyvens laisvos, nepriklausomos ir broliškos...

LAI DZIVO LATVIJA!

"EISENHOWERIO PROBLEMOS"

Naujai JAV prezidentu išrinktas generolas Eisenhoweris turi visą eilę labai jau "neprezidentiškių" problemų. Viena jų: ką daryti su dviem skardinėm sliėkų?

Vienas jo gerbėjas, kuris, matyt, yra ir nemenkas meškeriojas, jam atsiuntė tuos sliėkus su linkėjimais. Kiti jo gerbėjai generolui pasiuntė gyvą žašį, arklio pasagą, istorinį šalną. Jo sekretorius skundžiasi: "Jeigu generolas gaus dar daugiau dovanų, užpakalyje Baltųjų Rūmų teks statyti jiems atskirą sandelį."

PERSAS — NAUJASIS UNO GENERALINIS SEKRETORIUS?

Jungtinių Tautų sluogsnuose spėjama, kad naujuoju generaliniu sekretoriumi gali būti išrinktas persas Nasrolah Entezam. Jo kandidatūrai nesipriešina nei Višinskis, nei Britų atstovas Mr. A. Eden, kaip pranešama as privačių šaltinių. Kaip žinoma, generaliniam sekretoriui išrinkti yra reikalinga visų saugumo tarybos narių vienbalsis pritarimas.

Kiti galimi kandidatai yra: gen. Carlos Romulo (Filipinai), dr. Luis Padilla Nervo (Meksika), ir princas Wan Waithayakon (Siamas).

Į atsistatydinusi generalinį sekretorių Mr. T. Lie (Norvegija) yra daromas didelis spaudimas, kad jis bent dar vieniems metams liktų savo vietoje. Tačiau jis kategoriškai atsisako savo atsistatydinimą atsiimti, išskyrus tik tai atvejį, jeigu Sovietai su Vakarais negalėtų susitarti dėl naujo sekretoriaus išrinkimo.

AUSTRALIJOS UNIVERSITETŲ PADĖTIS SUNKI

Australijos Nacionalinio Universiteto Canberroje vice-kancleris Sir Douglas Copland pareiškė, kad Australijos Universitetai šiais metais turės mažiausiai £250.000 deficito. Šitas deficitas yra neišvengiamas, nežiūrint fakto, kad universitetai susilaikė nuo svarbių plėtimosi darbų ir praktiškai šiuo metu taupo kur tiktauti yra įmanoma. Jeigu sekančiais metais nieko rimtesnio nebus padaryta, kad universitetai paremti finansiniai, jų padėtis pasidarys beviltiška. Mažiausiai £1 milijonas svarų yra reikalinga sekančiais metais, kad universitetai galėtų išsilaikyti. Tačiau tikrumoje šita suma turėtų būti daug kartų didesnė, nes universitetai būtina turėtų išsiplėsti, kadangi studentų skaičius kas metai auga ir už kelių metų bent pusė norinčių studijuoti dėl vietos stokos negalės būti priimti į universitetus.

TAFTAS GIRIASI

Respublikonų "senosios gvardijos" lyderis senatorius Taftas, kuris pretendavo į Respublikonų prezidento kandidatūrą, tačiau buvo Eisenhowerio nugalėtas, spaudai pareiškė, kad "jis būtų prezidento rinkimus laimėjęs didesne dauguma, kaip Eisenhoweris". Politiniai stebėtojai mano, kad Eisenhoweris laimėjo tiktauti savo asmeninio populiarumo dėka ir kad eilė demokratinių nusiteikusių amerikiečių balsavo už generolą, nors kažin ar būtų atidavę savo balsus už kurį kitą Respublikonų kandidatą.

* Australijos ministeris pirmininkas Mr. Menzies staiga susirgo ir yra pavojaus, kad jis negalės dalyvauti Britų imperijos ministrų pirmininkų konferencijoje Londone.

LIETUVOS MINISTERIS PROTESTUOJA

Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministeris D. Britanijai B. K. Balutis įteikė Britų Foreign Office'ui (Užsienio Reikalų Ministerijai) notą protestuodamas, kad britų darbo partijos atstovas socialistų partijų Milano konferencijoje, priešindamasis pasiūlymui priimti Baltijos kraštų socialistus ir socialistų internacionalą, buvo pareiškęs, kad tų kraštų teritorijos esančios pripažintos Sov. Sąjungai. Notoje nurodoma, kad Vakarų valstybės šio smurto akto nėra pripažinusios. Internacionalo biuras 11 balsų prieš 3 Baltijos kraštus priėmė nariais.

ŠVEICARĖS NORI BALSUOTI

Šveicarija, kuri yra viena seniausių demokratijų pasaulyje, vis dar politiniai yra valdoma vienu vyrų: moterys neturi balsavimo teisės. Tačiau pastaruoju metu sufražiščių judėjimas ypačiai plečiasi ir vis labiau populiarėja. Tačiau, kad politinių teisių suteikimas moterims būtų bent įtrauktas į vyriausybės dienotvarkę, sufražištes turi surinkti mažiausiai 12.000 vyrų parašų. Taigi, darbas moterims nelengvas, nebent 12.000 energingų žmonių prispaus savo vyrelius...

KAS ATSIKIS 1953 M. RUGJŪČIO 20 D.

Bus pradžia 3-jo pasaulinio karo? Įvyks žemės drebėjimas, kuris sunaikins pusę pasaulio? Mirs Stalinas: Pasirodys Hitleris?

Kai kurie žmonės yra įsitikinę, kad toji diena bus susieta su dideliu istoriniu įvykiu. Nes, kaip jie sako: 1953. 8. 20 yra žymi data misteriskai nurodyta Egipto didžiosios piramidės akmenyse.

Kiti sako, kad tai yra nesąmonė. Didžioji piramidė stovi netoli Kairo ir yra pastatyta maždaug prieš 5.000 metų. Joje yra palaidotas faraonas Cheops. Su kitom dviem piramidėm, kuriose palaidoti faraonai Kephren ir Mykerinos ir vienu sfinksu, Cheopso piramidė furmuoja grupę, kurią senieji graikai, romėnai) pripažino kaip vieną iš septynių pasaulio stebuklų.

1864 m. Škotijos karališkasis astronomas Charles Piazzi Smith išleido knygą, pavadintą "Mūsų paveldinys didžiojoje piramidėje", kurioje teorizavo, kad senieji egiptiečiai pastatytą piramidę, kuris išliko 482 pėdas virš garsaus Memphis miesto, vartojo specialų matą, kuris, kaip Smith sako, buvo piramidinis inčas, lygus 1001 moderniam inčui. Jis tada paruošė komplikuoatas kalkuliācijas įrodyti, kad piramidinis inčas yra 500 milijoninė žemės diametro dalis.

Teorijos rėmėjai pažymi, kad piramidė yra pranašinga akmenų proporcija ir kad senieji egiptiečiai nieko nežinojo apie žemės diametrą ir 3.1416 skaičių. Todėl jie mano (sutinka), kad kažkas supernaturalaus inspiravo jos projektuotojus.

Egipto senienų departamento vyr. architektas J. P. Laner atmeta visas mistines teorijas. Jis savo knygoje "Egipto piramidžių problema" pareiškė, kad visos kalkuliācijas yra pradėtos iš netikrų ir iškraipytų faktų, jis sako:

"Mūsų teoretikai yra sutikę laikyti galą didžiosios glerijos, kuri yra apatinė pietinės sienos dalis ir pradžia žemės diametrą."

SUSPROGDINTA PIRMOJI VANDENILIO (HYDROGENO) BOMBA

Šiomis dienomis Eniwetok saloje, Pacifike, susprogdinta pirmoji vandenilio (vandenilio) atominė bomba. Nor oficialus Atominės Energijos Komisijos pranešimas kalba tik apie "vandenilio bombos tyrinėjimus", tačiau aišku, kad tokia bomba buvo susprogdinta.

United Press tvirtina, kad H-bomba praktiškai yra neribotos jėgos. Išbandyto tipo bomba gali sunaikinti ištisą didmiestį apie 100 kv. mylių ploto. Bet kokia gyvybė 150 kv. mylių plote negali išlikti. 30-ties mylių atstume H-bomba dar duoda 180 laipsnių karštį, tuo tarpu kai uranijaus atominė bomba jau 15 mylių atstume nepadaro jokios žalos ir karščio visai nesijaučia.

Tokio (Japonijos) universiteto profesorius Dr. Seiši Kaya pareiškė, kad 50 tonų vandenilio bomba galėtų susprogdinti visą Žemės planetą į gabalėlius.

Taigi, tokiomis bombomis pradėta papildyti JAV-bių karo reikmenų sandėliai...

* Neramumai Pietų Afrikoje tarp juodųjų ir baltųjų vis nerimsta ir rodo net tendencijų plėstis. Vyriausybė pareiškė, kad ji be jokių dvejonių imsis visų reikalingų priemonių krašte atstatyti tvarką.

* Korėjoje, sąjungininkų eilėse kovoja ir Abisinijos expedicinės karo pajėgos, kurias sudaro vienas batalionas. Abisinai, kaip pranešama, yra labai aukštos kokybės kariai smogiamuose dalinuose.

ČIURLIONIS PER RADIJĄ

Šių metų lapkričio 21 dieną 6.50 vakaro per Adelaidės radijo stotį 5AN pianistė Miss Dorothy Oldham skambins M. K. Čiurlionio Preludą VI, h-mol.

Atsisaukimas

SPAUDOS PARODOS REIKALU

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba, talkininkaujama "Australijos Lietuvis" Leidyklos ir Adelaidės spaudos mėgėjų, šių metų Australijos lietuvių tarybos suvažiavimo proga, Adelaidėje, gruodžio mėn. 29-31 dienomis St. Francis Xavier Cathedral salėje ruošia lietuviškos tremties spaudos parodą. Parodos rengimo komitetai sudaro: 1. V. Čepiauskas — Apyl. Vald. atst., 2. J. Glušauskas, AL redaktorius, 3. C. Petrikas — spaudos mėgėjas, ir 4. dail. B. Milaknis.

Komitetas kreipiasi į visus Australijos tautiečius, prašydamas paskolinti šiai parodai būdingesnių lietuviškos spaudos eksponatų, būtent: tremties stovyklų laikraščių, biuletenių, laikraščių, knygų, išleistų tremtyje Vokietijoje ir kituose pasaulio kraštuose. Pageidaujami ypačiai perijodinės spaudos eksponatai. Visą parodai medžiagą prašome siųsti arba asmeniškai įteikti "Australijos Lietuvis" Leidykla, 35 Cator St., Hindmarsh, S. A. Siunčiamą spaudą prašome atžymėti savo inicialais ir padaryti sąrašus. Visus eksponatus pasižadame tvarkingai grąžinti.

Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis pas aukščiau išvardintus komiteto narius.

Iš anksto lietuviška padėka. Spaudos Parodai Adelaidėje Ruošti Komitetas

mo praėjimo, vedančio į prieškambarį, kaip atitinkančią datą pirmojo pasaulinio karo, įvykusio 1914 m.

Laner pažymi kitas datas "atrasitas teoretikų": 1918 — pabaiga 1-jo pasaulinio karo, rugp. 20 d. 1938 m.; Lap. 27 d. 1939 m.; kovo 2 ir 4 dd. 1945 m.; vasario 18 d. 1946 m. ir rugp. 20 d. 1953 m.

(Nepr. Liet.)

PASITRAUKĖ UNO GENERALINIS SEKRETORIUS

Nuo pat Jungtinių Tautų Organizacijos įkūrimo jos generaliniu sekretoriumi buvęs norvegas Trygve Lie padavė atsistatydinimo pareiškimą. Vienam norvegų laikraštiniui Mr. Lie pareiškė, kad svarbiausia jo atsistatydinimo priežastis esanti jo blogi asmeniniai santykiai su Sovietų delegatais, tačiau tai nesąnčios vienintelės jo atsistatydinimo priežastys. Jis pridūrė, kad taupumo manija pačioje Jungtinių Tautų administracijoje jo pareigas padarė tiesiog nepakeliamas.

Saugumo Taryba artimiausiu laiku rinks naują generalinį sekretorių. Naujasis kandidatas turi surinkti bent 5 "didžiųjų" balsus.

* Norvegijos kariuomenė ruošiasi į karo tarnybą šaukti ir merginas, kurios savo prievolę atliktų pagelbinėse armijos dalyse.

* Šiuo metu Jungtinių Amerikos Valstybių karo laivynas yra didžiausias laivynas, koks tik kada yra buvęs pasaulio istorijoje ir yra didesnis už visus kitus dabartinius laivynus kartu.

LIETUVIŠKI SVEIKINIMAI

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga gaunami AL Leidykloje ir pas visus atstovus. Sveikinimai paruošti dail. Ant. Rūkštelės, 4 spalvų, gražiai išleisti, su lietuvišku tekstu — lietuviams ir su anglišku tekstu — australams. Kaina 1 sveikinimo su voku 1/6, gi siunčiant paštu 1/9.

Šiais metais siunčiame tik lietuviškus sveikinimus. — AL Leidykla

Š. m. lapkričio 23 d. 16 val. St. Xavier salėje (prie Katedros, Wakefield g-vė) rengiama

Kariuomenes Sventes minejimas

su plačia menine dalimi. Visi tautiečiai prašomi atsilankyti. Minėjimo pelnas skiriamas Vasario 16 Gimnazijai paremti.

L. K. S. "Ramovė"

Komunistu veikla Izraelyje

1917 m. prasidėjus Rusijoje revoliucijai prie jos prisidėjo daug žydų tautybės asmenų. Šitas veiksmas nieko nenustebino, nes caristinėje Rusijoje žydai buvo labiausiai suvaržyta tauta, todėl natūralu, kad jie visa širdimi dėjosi prieš nuvertimo nekenciamo režimo. Vėliau, įsitvirtinus komunistui, neproporcingai didelis skaičius žydų užėmė valdžios hierarchijoje augštas vietas. Žydai pasidarė lyg ir sovietinio režimo ramstis, naudojosi didžiausiu pasitikėjimu ir buvo ištikimiausi komunisto šaliai. Po Antrojo Pasaulinio karo, steigiantis Izraelio valstybei, iš už geležinės uždangos buvo išleista šimtai tūkstančių žydų emigruoti į Palestiną. Tai vienintėlis atsitikimas SSSR gyvenime, kada "geležiniai vartai" taip plačiai atsidarė išleisti SSSR gyventojus į užsienį. Sovietų vadai galvojo, kad komunistinio režimo šaliai, išaugę ir išauklėti komunistinėje dvasioje, stipriai infiltruoti į naujai besikuriantią valstybę, sukurs tenai komunistinį režimą.

Tačiau apsiriko. Žydai, vieni atvykę legaliai pagal leidžiamą kvotą, kiti su didžiausiu pavojumi prasimušę pro anglų blokadą, tveriant valstybę pasirinko ne komunistinės, o demokratinės santvarkos formą.

To pasekoje SSSR viršūnėse kilo didelė reakcija prieš žydus ir žydų tautybės asmenys pradėta nuosekliai šalinti iš augusių vietų, o Sovietų Sąjungoje pradėta ugdyti antisemitinę dvasia. Dabartiniu laiku žydų pasaulyje komunistai savo didžiausiu priešu laiko sionistus. Nepavykus Izraelį užvaldyti žydų filtravimu iš SSSR, Kominternas nenuleido rankų ir rado kitus kelius skleisti savo idėjas Izraelyje.

Komunistų veikimas Izraelyje dabartiniu laiku vyksta per tris pagrindines organizacijas: Mapam ir jos padalinis, Izraelių Komunistų partiją (MKI) ir Rusų — Palestiniečių sąjungą.

Pavojingiausia iš šių organizacijų yra Mapam. Mat, dalis jos idealistų pasekėjų yra susižavėję bendromis

ūkiu nuosavybėmis ir nors su politiniu komunistu nieko bendro neturi, bet skleidžia komunistines idėjas ir laukui bėgant gali tapti aklu komunistų partijos įrankiu. Pati Mapam organizacija išpopuliarėjo per sionistų karą Palestinoje. Ji buvo suorganizavusi armiją pavadintą Palmach, kuri pasižymėjo pramuštgalviška drąsa.

Mapam savo kariuomenę rinko iš emigrantų iš Lenkijos ir Rusijos bei marksistinio jaunimo organizacijos Honoar Haoved. Vėliau ta armija buvo išformuota įjungiant į Izraelio armiją. O dabar buvę Palmach nariai varo savo griaujamąjį darbą kariuomenės eilėse.

Pradžioje Mapam bandė sujungti sionizmą su komunistu. Kada Rusija ėmė skleisti antisionistinę propogandą, Mapam organizacijoje įvyko krizė. S. m. vasario mėnesyje du įtakingi parlamento nariai Choma Laudanienė ir Dovydas Lifšicas išstojo iš organizacijos. Šie du atstovavo Jaunosios Gvardijos šaką. Kartų su jais išstojo dar keletas intelektualų, jų tarpe Galiljus, buvęs Izraelio kariuomenės štabo viršininkas.

Tačiau augščiau minėtųjų išstojimą nedaug kas pasekė. Dauguma eilinių narių palaiko Dr. Sneką, kuris veda Maskvos liniją. Ta paslėptoji krizė dar neužsibaigė ir Izraelio stebėtojai mano, kad jeigu organizacija dėl kurių nors priežasčių suziugtų, tai 30% jos narių įsilietų į sionistus, o kiti pasektų MKI.

MKI veda visai kitą politiką negu Mapam. Tikrumoje vyksta tas pats žaidimas. Mapam grupė ėjo su sionistais, o MRI dirba su arabų — žydų bendradarbiavimo grupe ir stengiasi paveikti arabus dirbti Sovietų naudai. MRI turi nemažą pasekėjų Izraelyje ir Arabijoje. Savivaldybių rinkimuose Nazarete, palaikant arabams ir graikams stačiatikiams, komunistai gavo 42% balsų. Pereitais metais parlamente rinkimuose jie surinko vos 3,9% Paskutiniame kongrese Tel-Avive MRI griežtai reikalavo neilgesnės

vienų metų karo tarnybos ir skubaus grąžinimo į Izraelį visų arabų pabėgėlių. Tokiais reikalavimais jie medžioja balsus.

Rusų-palestiniečių draugija buvo suorganizuota tik šių metų pradžioje. Čia yra gudrus žaidimas. Carų laikais Palestinoje buvo įkurta "Rusų Stačiatikių bendrovė Palestinoje". Jos tikslas buvo saugoti rusų stačiatikių reikalus Šventoje Žemėje neutralizuojant graikų įtaką, o taip pat saugoti rusų patriarką Jeruzolime. Ta bendrovė turėjo žemių, bažnyčių, vienuolynų ir ligoninių. Nuo revoliucijos laikų bendrovė buvo apmirus. Ir štai dabar, įkuriant Rusų-palestiniečių draugiją, lyg atgaivinama buvusi bendrovė. Izraelio ir Jordano teismuose dabar iškelta byla gražinti draugijai senas nuosavybes.

Šios draugijos tiesioginės direktyvės yra rusų rankose. Oficialus reikalavimų tvarkytojas yra naujai paskirtas Jeruzolimo archimandritas Ignatas Polikarpas. Jis yra energingas vyras baigęs teologijos seminariją Maskvoje, kuri yra komunistų kontroliuojama. Jis yra vienas naujųjų stačiatikių vadų, kurie veda Maskvos politiką.

Jam vadovaujant Rusų-Palestiniečių draugija atkuria rusų vienuolynus ir parapijas. Jie skleidžia naujai Maskvoje atspausdintas religines literatūros knygas. Jos parduodamos labai pigiai, dėl to stebia graikų tikybinių spauda. Tos knygos tiesioginiai nesugestuoja Maskvos politika, bet tik palaiko Aleksiejaus liniją įteigiant mintį, kad Polikarpas turėtų būti Jeruzolimo patriarku.

Sovietų ambasadorius Izraeliui Jeršovas su visu diplomatinio korpuso lanko stačiatikių pamaldas ir karštai palaiko tą judėjimą. Tai yra didelė paspartis archimondritui. Politiniai stebėtojai sako, kad Jg. Polikarpas Sovietams yra labai svarbus asmuo viduriniuose Rytuose.

Čia dar kartą pasireiškia komunistų politikos lankstumas užvaldyti pasaulį. Jei Europoje ir Amerikoje keliami socialiniai klausimai, Toluose ir Artimeuose Rytuose — tautiniai, tai Šventoje Žemėje to siekiama per bažnyčią ir vienuolynus. Gudriai!

KARINIAI PASIRUOŠIMAI BALTIOJE

Stokholme leidžiami anglų kalba "Newsletter" Nr. 295/296, apžvelgė naująjį Sovietų penkmečio planą ir 19-ji komunistų partijos kongresą Maskvoje, kaip ir prancūzų "Le Monde", pažymi, kad Sovietai į Baltijos valstybes yra šį kartą atkreipę ypatingą dėmesį. Minimajame plane tik viena Estija paminėta daugiau kaip 20 kartų. Tačiau "Newsletter" daro išvadą, kad Pabaltijo valstybėmis, ypač Estija, Sovietai rodo susidomėjimą tik kariniais sumetimais.

Iš tikro kariniai pasiruošimai Estijoje eina nuo pačių pirmųjų okupacijos dienų. Per pastaruosius 8 metus Estijos pajūrių įtasytas ištisas karinių įtvirtinimų tinklas. Smarkiausiai įtvirtintos sritys yra aplink Taliną, Paldiskį, Tadjkuną, Ristiną, Pangą, Undvą, Atlą ir Sorvę. Menkesni įtvirtinimai pastatyti Suomijų įlankos pakraščiais. Pagilinus vandens kelią, dabar ten gali rodytis ir didieji Sovietų laivai, ypač manevrų metu.

Estijoje taip pat padidintas aerodromų tinklas. Per pirmąją okupaciją Sovietai buvo padarę 23 aerodromus, o per antrąją juos padidino ir patobulino. Dabar Estijoje yra apie 60 aerodromų, iš jų 12 — salose. Tuo būdu šių dienų Estija sudaro svarbią aviacijos bazę galimoji kovoj dėl Baltijos. Karo laivynui aprūpinti nafta pravestos dvi vamzdžių linijos iš Kohtla-Jarvės į Taliną ir Paldiskį. Iš Estų degamojo skalino nafta perdirbama į benzina ir vartojama aviacijai ir motorizuotiems daliniams. Statoma taip pat svarbi strateginiu atžvilgiu kelių, gerinama 1945 m. pradėta tiesti tarp Talino ir Leningrado autostrada. Tačiau visi tie kariniai pasiruošimai ir įtvirtinimai, pavertę šių dienų Estiją svarbia karo laivyno ir su juo koordinuotos aviacijos baze, yra, kaip "Newsletter" pastebi, defenzyvinio ne ofenzyvinio pobūdžio.

110-tas RĖMĖJŲ BURELIS

Šimtas dešimtajį Vasario 16 Gimnazijos rėmėjų būrelį atstovauja p-nia P. Raulinaitienė, Melbourne. Būrelis išlaiko IV kl. mokinę Adelę Liūdžiuvaitę.

Atrodo, Melbourne lietuviai aktingi ten, kur reikia ne žodžiu, bet darbu prisidėti prie mūsų tautos likiminės kovos.

ISIGYDAMAS LIETUVIO PASA IR TAUTOS FONDO ŽENKLIUKŲ PAREMSI LIETUVOS LAISVINIMO KOVĄ.

Pasaulio lietuviu seklyciose

ARGENTINOJE

* Lietuvių centras paminėjo 26 m. sukaktį, Kultūros ir Savišalpos Draugija "Nemunas" — 43 m., o Argentinos Lietuvių Bendruomenė — dvejų. Per minėjimus buvo suruoštos įvairios ir turiningos programos.

* "Argentinos Lietuvių Balsas" šiemet mini 25-rių metų spaudos darbo sukaktį.

* Buenos Aires privincijos sostinės E. Peron universiteto 250 žmonių choras, minėdamas savo dešimtmetį, taip pat lietuviškai sudainavo "Kur bėga Šešupė". Į koncertą garbės svečiais buvo pakviesti "Dainavos" chorvedys pianistas A. Kuprevičius, Šv. Cecilijos choro vedėjas V. Rimanavičius ir A. Mindaugo draugijos — A. Petraitis.

* Argentinoje gražiai reikišiasi prof. J. Stankaičio vadovaujamas "Quilmes Ballet" ir balerina V. Stankaitytė, pasižymėjusi ypač Consejo de Mujeres teatre.

* Pianisto A. Kuprevičiaus ir smuikininkės E. Kuprevičiūtės tėvas R. Kuprevičius sukūrė Argentinoje visą eilę paveikslų iš Lietuvos gyvenimo. Ir šiemetinė jo paveikslų paroda lietuvių visuomenę gyvai domėjosi.

D. BRITANIJOJE

* Spalio 25-26 d. Londone Lietuvių Namuose įvyko VI metinis D. Britanijos Lietuvių Sąjungos atstovų suvažiavimas. Sąjungos narius daugiausia sudaro naujieji emigrantai, kurių skaičius, ypač po pernyktės emigracijos, sumažėjo iki 1.500. Be kitų svarbių bendruomenės klausimų, suvažiavimas svarstė pasiūlymą Sąjungos leidžiamą "Britanijos Lietuvį" paversti į "Europos Lietuvį", kuris būtų jungtinis Europos kraštų lietuvių bendruomenės savaitraštis. Tai numatoma realizuoti po Naujųjų Metų.

* Akordeonistas J. Kulvietis, per muzikalinį konkursą laimėjęs pirmąją vietą, britų radio BBC pakviestas, įgrojo ir plokšteles visą eilę dalykų ir darė per BBC radio stotį koncertą, taip pat koncertavo Lietuvių Namuose Londone ir grojo lietuvių grupei per tarptautinį dainos ir šokio koncertą, per kurį lietuvių trupei, vadovautai V. Turūtos, ir P. Černiaus diriguojam Londono "Vaidilos" vyrų chorui 10.000 žiūrovų sukėlė didelės ovacijas.

ITALIJOJE

* Italijos Tautinio Pileičių Komiteto organas "Il Collegamento" š. m. Nr. 8 išsidėjo ilgą straipsnį, pavadintą "Gal ir mums ruošiate deportacijų sąrašus?", kuriame, remiantis lietuviškais dokumentais, parodoma visa deportacijų technika, vykdoma komunistų užimtuose kraštuose. Laikraštis pažymi, kad tik įvykdžius lietuvių sukilmą 1941 m. pasaulis gavo visą eilę dokumentų, atskleidžiančių tikrąjį Sovietų veidą. Kelių šimtų eilučių straipsnyje duotos tų dokumentų svarbesnės ištraukos, įrodančios, kokių nežmoniškų būdu tie įsakymai buvo įgyvendinti Lietuvoje ir kitur. Gale pabrėžiama kad tai, kas įvyko ir vyksta Lietuvoje, gali būti viena diena komunistų pritaikyta ir Italijai. Straipsnyje labai šiltai atsiliepiama apie Lietuvą ir reikiama pasigėrėjimo didvyriška lietuvių rezistencija.

* Italijos ministeris pirm. De Gasperis, spalio 21 d. darydamas parlamente pranešimą apie užsienio politiką, kuriuo atsakė Stalinui ir jo kalbą, raginantį komunistus kovoti prieš teisėtą italų valdžią, taip pat ir kariųjų socialistų vado Nennio bei komunistų — Togliaccio pasiūlymą pasirašyti su Sov. Sąjunga nepuolimo pakta, įrodė faktais, ko yra iš tikro vertos visos tos su Sov. Sąjunga pasirašomos sutartys, De Gasperis plačiai savo kalboje palietė kitas Pabaltijo valstybes ir Lietuvą, išskaičiuodamas visas sutartis, kurias Sovietai su jomis sulaužė. Italų min. pirmininkas pabrėžė, kad "mes ligi paskutiniųjų ginsime savo nepriklausomybę ir tautinę laisvę". Visi italų laikraščiai, komentuodami šią kalbą, drauge paminėjo ir Lietuvą, suteikdami ta proga apie ją daugiau žinių. Italijos radio politinis komentatorius spalio 22 d. apžvalgoje taip pat plačiai priminė Lietuvą, suteikdamas išsamų žinių apie joje vykdomą genocidą.

* Socialistų Internacinalo Konferencijos išvakarėse Milane spalio 15-16 d. įvyko Vidurio ir Rytų Europos Socialistų Unijos posėdis, kuriame Lietuvos socialdemokratų partijos atstovas inž. R. Baublys (iš Londono) padarė pranešimą apie padėtį okupuotoje tėvynėje. Nurodęs dabartinius gyventojų vargus, lietuvių atstovas pažymėjo, kad, gaunamomis iš tėvynės žiniomis, visa lietuvių tauta nekantriai laukia išlaisvinimo iš Sovietų vergijos. Socialistų Internacinalo konferencijoje buvo svarstyta visa eilė pasaulinės

politikos klausimų, susijusių su komunisto plėtimosi pavojumi. Tarp konferencijos dalyvių buvo daug žymių Europos socialistų: britų darbo partijos vadas Cl. Attlee, olandų — Spakakas ir kt.

J. A. V-se

* Lietuvių Rašytojų Draugijos visuotinis susirinkimas naujais nariais priėmė Kanadoje gyvenančius ir jau spėjusius pasireikšti Pr. Kozulį, J. Kralikauską ir J. Zmuidziną, o Anglijoje — R. Spalį Giedraitį. Nauju garbės nariu išrinktas britų rašytojas ir žurnalistas E. Harrisonas, jau 35 m. nuosirdžiai ginąs britų spaudoje Lietuvos reikalus, keliolika metų leidęs anglų k. biuletinį lietuvių temomis, parašęs kelis veikalus apie Lietuvą, išvertęs į anglų kalbą "Partizanų už geležinės uždangos", "Genocidą", B. Sruogos paruoštą Lietuvių laudies dainų rinkinį ir kt. Tai ar ne vienintelis pasaulyje anglas, kuris kalba ir rašo lietuviškai, be to, savo vienintelę dukterį pakrikštijęs lietuvišku Aldonos vardu. Tremtyje gyvena dar šie LRD garbės nariai: Myk. Biržiška, Vacl. Biržiška, V. Krėvė, M. Vaitkus ir V. Vydūnas. Literatūros mecenatais pripažinti JAV gyvenanti Pr. Lapienė ir 6 Venecuolos lietuviai, sudėję reikalingą sumą literatūros premijai.

Visuotiniu slaptu balsavimu LRD valdyba išrinkta tokio sąstato: B. Babrauskas, V. Ramonas, A. Baronas, P. Gaušys, St. Tamulaitis; rev. komisija: J. Svaistas-Balčiūnas, P. Orintaitė ir A. Marius-Katiliškis; garbės teismas: J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, J. Aistis ir L. Šimutis. Suvažiavimas taip pat priėmė visą eilę rezoliucijų.

PRANCUZIJOJE

* Mulhouse F. C. krepšinio komanda, kurioje iš lietuvių žaidžia Grybauskas ir Gailius, įveikė prancūzų krepšinio meistrį. Prancūzų sporto laikraščiai, kaip "Alsace", "Equipe" ir kt., didžiulėmis antraštelėmis skelbia apie "Grybausko festivalį", "žibėjimą", nes jis vienas iš 65 taškų laimėjo 31. Grybauskas turėjo žaisti prieš stipriausią krepšinininką Buffiere, o Gailius Grybauskui asistavo. Minimoji komanda laimėjo ir prieš Tulūzos komandą, kur iš 94 taškų vienas Grybauskas iškovojė 42. Grybauskas laikomas Prancūzijoje geriausiu metiku. Prancūzų spauda taip pat šiltai atsiliepiama ir apie Varkalą, kuris žaidžia su Lyono komanda.

SVEICARIJOJE

* Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirmininkas — dipl. inž. Jonas Stankus, vicepirmininkė — dr. med. dant. Elena Vaitkevičiūtė, sekretorius ir kasininkas — Antanas Paulaitis. Valdybos būstinė yra Zuriče, o valdybos sekretariato adresas toks: A. Paulaitis, Schaffhauserstr. 83, Zurich 6/57.

* Ženevos miesto meno muziejuje buvo atidaryta dailininkės Juzės Katičiūtės-Stanulienės tapybos paroda. Dailininkė išstatė 20 paveikslų. Tai pirmą lietuvių meno paroda Šveicarijoje.

* Elena Vaitkevičiūtė, neseniai baigusi Zuričo universiteto medicinos fakulteto odontologijos skyrių, apgynė disertaciją ir gavo odontologijos daktarės laipsnį.

* Ženevoj posėdžiavo Jungtinių Tautų priverčiamiesiems darbams tirti komisija. Komisijai apie sovietinius kacetus apšiai įrodosios medžiagos pristatė VLIKas, ALTas, Patariamoji Lietuvių Grupė ir Laisvųjų Žurnalistų Sąjunga. Tyrinėjimai tęsiasi toliau.

VOKIETIJOJE

* Užsieniečių spaudos paroda buvo suruošta Munchene. Joje buvo išstatyti Centro — Rytų Europos Laisvosios Spaudos Sąjungai priklausančių 13 tautybių 29 įvairiomis kalbomis leidžiami laikraščiai ir visa eilė kt. leidinių. Lietuvių skyrius, kurio paruošimu rūpinosi "Tremties" redaktorius S. Miglinas, buvo pats turtingiausias. Jame buvo išstatyti VLIKo memorandumų rinkinys, ELTOS, PLB Vokietijos krašto valdybos biuletiniai ir "Tremties" leidiniai.

* Berta Vaišnorienė, 74 metų, kilusi iš Kaukėnų prie Tilžės, pastaruoju metu gyvenanti Hamburge, išleido už arabų šeicho milijonieriaus Ibrahim Khalilio, kuris pas ją anksčiau nuomavo kambarį.

MELBOURNIETI

Pats staryk ir pastatys namą, įėjusį Tamstai tarpininkaus, patars, aprūpins Jūsų pačių pageidaujama planais bei detalėmis I. Budrevičius. Mes taip pat imame pilnus statybos bei remonto, virtuvės įrengimų, žiurkaių sutrūkusių tinko sienų darbus. Darbas garantuotas, gerų specialistų rankose.

VLIKas pasmerke Sniecku

Ryšių su okupuotoje Lietuvoje šeiminkaujančios komunistų partijos pirmojo sekretoriaus Sniečkaus pareikškimu, padarytu Maskvoje vykusio SSSR komunistų partijos kongreso metu, VLIKas rado reikalinga pareikšti, — pažymėjo VLIKo Pirmininko pavaduotojas Dr. P. Karvelis žodyje, tartame pavergtoje tėvynėje ir laisvajame pasaulyje esantiems tautiečiams per Amerikos Balsą:

1. 1940-ais metais Sovietams okupuojant Lietuvą, Sniečkus buvo tarp ty labai negausingų asmenų, kurie per dėm perėjo į okupuotą tarnybą. Jis, išduodamas savąją tėvynę, labai aktyviai prisidėjo prie Lietuvos, kaip nepriklausomos valstybės, naikinimo, talkininkaudamas okupantams Lietuvą įjungti į Sovietų Sąjungą.

2. Sniečkus buvo okupantų atsigabentas ir pastatytas pirmuoju Saugumo Departamento viršininku. Jis 40-ųjų metų liepos mėnesį savom rankom įvykdė rinktinį Lietuvos vyrų areštus, atiduodamas juos nežmoniškiems kankinimams ir žudymams. Dėl to jis ir pramintas Lietuvos budeliu.

3. Sniečkus yra tiesioginis kaltininkas tų masinių deportacijų, kurios vyko Lietuvoje, ypač 1941-ais metais birželio mėnesį, kada dešimtimis tūkstančių nekalti vaikai, moterys, seneliai ir vyrai buvo prievarta sugrūdami pikėčiais, kaip gyvuliai, į prekinius užkalčius vagonus ir išgabenti priverčiamiesiems darbams į Sovietų Sąjungos gilumą.

Sniečkus yra aiškiai kaltas visais genocido veiksmais ir turi būti atiduotas tarptautiniam teismui, kaip didžiausias nusikaltėlis žmoniškumui.

4. 1944-ais metais, antrą kartą Sovietams Lietuvą okupuojant, Sniečkus vadovavo ir tebevadovauja lietuvių tautos naikinimui, tęsdamas masinių ir individualių deportacijų sistemą, griudamas Lietuvos socialinę ir ūkinę santvarką, ypač naikindamas Lietuvos ūkininkus. Jis yra atsakingas, kad kolchozų pavidalu Lietuvoj vėl įvedama dar sunkesnė baudžiava, negu rusai ją buvo atnešę, okupuodami Lietuvą 1795-ais metais.

5. Sniečkus yra Lietuvai ir lietuvių tautai visai svetimas, savo tėvynėje mažą gyvenęs, Kremliaus specialiai išauklėtas ir parengtas Sovietų imperia-

ti mūsų santykius su tomis valstybėmis ir tautomis, kurios iš širdies nori Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Jo išsižadėjo net sava motina ir savi broliai ir seserys, atsisakydami pasilikti Lietuvoje antrąjį Sovietų okupacijai 1944-ais metais artėjant ir pasirinkdami sunkią tremtinio dalį.

SNIEČKAUS BROLIS APIE LIETUVOS BUDELĮ

Clevelando dienraštis "The Cleveland Press" išidėjo Lietuvos kom. partijos sekretoriaus A. Sniečkaus brolio Juozo nuotrauką ir su juo pasikalbėjimą, per kurį tas pareiškė: "Tai yra melas", atsiliepdamas apie savo brolio kalbą, pasakytą Maskvoje Eisenhowerio adresu. "Mano tėvynėje nėra jokios laisvės, ten siaučia teroras". Ir toliau aprašo, kaip A. Sniečkus pasidaręs komunistu 1-jo karo metu ir buvo tris kartus kaip Maskvos agentas įkištas į kalėjimą. Jis niekad nepalaikė artimesnių santykių nei su tėvais, nei su kitais namiškiais. Kai tik užėjo bolševikai, A. Sniečkus buvo paskirtas saugumo direktorium ir atsistojęs jį priešakyje, tūkstančiai nekaltų žmonių buvo deportuoti, o daugelis iš jų be jokio pagrindo visiškai sunaikinti, tvirtina Sniečkaus brolis. Tarp jų buvo ir J. Sniečkaus draugai. Tada Juozas Sniečkus nuvyko į sostinę prašyti brolių Antaną, kad sustabdytų tuos žudymus. Tačiau A. Sniečkus atsakė, kad ir jis esąs bejėgis ką nors padaryti. Kai buvo į Sibirą išsiųsti kai kurie Sniečkus šeimos nariai, Juozas vėl nuėjo su juo pasikalbėti, bet šį kartą brolis jo net nepriėmė. Tada jie, nenorėdami išvysti Sibiro, 1944 m. išvyko į Vokietiją. Net ir Antano 84 m. motina mirė kaip jo teroro auka. Juozas Sniečkus turi dar du brolius ir dvi seseris, gyvenančius tremtinių stovyklose Vokietijoje. Vienas Juozo Sniečkaus sūnus lanko mokyklą, o kitas, Vytautas, tarnauja amerikiečių marinų korpe.

Sveicaru "Die Tat" (52.10.18), įvertindamas komunistų kongresą Maskvoje, pažymi, kad "išgarsėjęs" A. Sniečkus ir kiti, kad ir kokie svarbūs būdami, per vad. "diskusijas" tegavo pasakyti tik vieną kitą žodį. Kiti tūkstančiai atstovų turėjo teisę ir pareigą tik ploti.

JAV Rochesterio dienraštis "Democrat and Chronicle" išidėjo H. Žemelio laišką, kuriuo skaitytojams išsamiam paaiškinama, kas iš tikro buvo tas Sniečkus, kurį prakeikė net jo tikra motina.

Lietuvos Kariuomenės Svente

Jeį pažvelgsime į didingą Lietuvos istoriją, turėsime sutikti, kad nuo praeities miglose skėstančių amžių iki vėliausių laikų, Lietuvos kariuomenė sudarė vieną iš pagrindinių faktorių mūsų tautos gyvenime. Jei bandytume grafiškai atvaizduoti vieną liniją tautos kilimo ar smukimo laikotarpius visame istorijos bėgyje, o antra linija—kariuomenės, tai pastebėtume, kad abi šios linijos visiškai sutampa visuose savo vingiuose ar lūžimuose. Juk didžiausios galybės pasiekėme tada, kai lietuviškas kardas daužė Kremliaus sienas, kai mūsų raitelių pulkai maudė žirgus Juodojoje jūroje ar klupdė ant kelių kryžiuočių galybė prie Žalgirio. Iš antrų pusės—kai besibroliaudami su lenkais vėlesnieji mūsų tautos vadovai užsikrėtė lenkiškos dezorganizacijos ir ištižimo liga, su kariuomenės nykimu ir pralaimėjimais įvairiuose frontuose, nyko ir tautos didybė kol visai žlugus kariuomenei, Maskva uždėjo pančius ir pačiai tautai. Tektų sutikti, kad tautos didybė ar smukimas tiesioginiai priklauso nuo ginkluotų jėgų stovio ir atvirksčiai. Žinoma, nereikia užmiršti ir kito lemiamo faktoriaus, tai tautai pašauktų vadovauti asmenų sugebėjimo. Jei sutiksime su sena tiesa, kad kariuomenė yra tautos vadovybės įrankis, tai genialių vadų rankose šis įrankis duoda nuostabius rezultatus, iš kitos pusės, daromos vadovų klaidos dažnai pradžioje ne tik geriausią kariuomenę, bet ir valstybę nepriklausomybę.

Kad tai tiesa, mums geriausias pavyzdys Didžiosios Kunigaikštijos žlugimas ir po to sekusi 120 metų vergija. Nors ir vergijos laikotarpyje buvo daroma desperatiškų pastangų prisikelti ir griebiamasi ginklo, bet visų sukilimų baigėsi tragiškai, nes sukilimų vada! nebuvo iš tautos, pastatyti tikslai neuzdegė visuotino gaisro ir tauta neskyrė reikalingų ginkluotų jėgų.

Žymiai vėliau, kai iš samanotų bakužių išėjo sūnūs, kurie išsinešė su savim tikrą lietuvišką dvasią, kurie prabilo į tautą ta pačia tėvų kalba, jie įstengė užkurti Lietuvos padangę— "Aušrą", suskambinti "Varpu" ir kelti tautą tikrajam laisvės žygiui.

Pirmasis pasaulinis karas su Vilsono tautų apsisprendimo teise, sudarė sąlygas Lietuvos prisikėlimui. Atradė, kad reikia tautai tik pasisakyti, kad nori būti laisva ir žodis taps kūnu. Ir mūsų tautos didieji vyrai 1918 m. Vasario 16 d. drąsiai pareiškė pasauliui, kad Lietuva prisikėlė. Tačiau šį laisvės šauksmą, nežūrint visų apsispre-

dimo teisių, pirmieji išgirdo mūsų plėšrūs kaimynai, kurie iš rytų, pietų ir vakarų pradėjo veržtis mūsų žemėn. Šio didžiausio pavojaus metu tauta suprato, kad žodį reikia paremti kardu. Šio sprendimo pasėkoje atsirado antiras savo reikšme besikuriantios Lietuvos aktas—1918 metų lapkričio 23 d. Tūkstančiai savanorių susibūrė į pulkus ginti tautos valią, išreikštą Vasario 16 akto. Nors blogai ginkluoti, neaprengti ir pusiau alkani, bet šarvuoti tėvynės meile darė kautynių laukuose stebuklus. Jei ir galutinai nepavyko sujungti visų Lietuvai priklausantių žemių, tai nors ir apkarpytoji teritorijoj savo aukomis užtikrino didžiąjai tautos daliai laisvę.

Naujoji Lietuva, savo kariuomenės ginklu užuovėjoj, kas metai nesulaikomai žengė pirmyn. Per 22 metų nepriklausomo gyvenimo mes visose srityse pasiekėm tokių laimėjimų, kad privertėme stebėtis pasaulį. O kariuomenė taikos metu pasidarė didžiąja tautos mokykla, per kurią perėjęs mūsų jaunimas subrendo tautiškai, sutvirtėjo fiziškai ir kas metai papildydavo idealių piliečių eiles.

Deja, neilgai teko džiaugtis laisve. Kilus Antram pasauliniam karui, raudonieji Kremliaus tironai sumanė pasmaugti žydičiąją Lietuvą. Panaudodami negirdėtai rafinuotą apgaulę, melą ir brutalią jėgą, privertė mūsų vyriausybę išleisti raudonąsias karines bazes, kurios toli prašokdamos savo skaičium ir technika Lietuvos kariuomenę išsidėstė mūsų teritorijos svarbiausiose strateginiuose punktuose. Dar kiek vėliau, sulaužydami visas savo pasirašytas sutartis, užplūdo Lietuvą pusiau laukinėmis ordonimis. Čia ir įvyko ne tik tautos, bet ir kariuomenės tragedija. Nepriklausomybė buvo palaidota be šūvio.

Šiandien, akivaizdoje mūs kraujuojančios tautos, dažnas ieško kaltininkų, kodėl taip įvyko. Ploksčiai galvojančiai lengvabūdiškai primeta kaltę kariuomenei, kad ji neatlikusi savo pareigos. Bet ar tikrai kariuomenė kalta? Ar ji atsakė pasipriešinti okupacijai? Ir tais beviltiškais laikais, kai mūsų kariuomenės užnagary sovietų divizijos galando durtuvus, o naujos masės slinko iš rytų, kariuomenė laukė tik įsakymo. Lietuvos vyriausybė įsakymą davė, bet jis skambėjo — nesipriešinti!

Šiandieną peranksti dar apkaltinti ar pateisinti tuolaikinę vyriausybę. Dabartinis laikas dar neleidžia visapusiškai išnagrinėti, kodėl buvo padarytas šis sprendimas. Didysis teisėjas

yra Istorija ir jis kada nors išneš bešališką sprendimą.

Šiais tragiškiausiais mūsų tautai laikais kiekvienas iš mūsų įpareigojamas būti kariu. Kova, kruvina kova eina tėvynėje, kovoja visomis priemonėmis ir tremty esanti tautos dalis, bet šios kovos laisvei atgauti neužteks. Turės dar ateiti laikai, kaip 1918 metais, kada tautai vėl teks griebtis ginklo. Galime būti antimilitaristais ar pacifistais, bet niekada nesulauksime, kad kitos tautos išrašytų savo vėliavose Lietuvos laisvės šūki. Šis šūkis priklauso tik mums ir tik mūsų vėliavoje jam vieta.

Lėtai, bet tvirtais žingsniais artėja Rytų ir Vakarų susikirtimas kovos lauke, kuris sudarys ir mums sąlygas atgauti laisvę. Bet jei mes tikrai siekiame laisvės, jei tikrai norime sujungti visas mūsų tautai priklausančias žemes, turėsime dar kartą pakartoti lapkričio 23 dienos aktą.

Šiandieną, Kariuomenės šventės proga, nulenkiame galvas prieš tuos mūsų brolius, kurie amžių bėgyje, netolimoje praecityje, o ir dabar atiduoda tautai didžiausią duoklę, kokią tik žmogus gali atiduoti — savo gyvybę. Iš jų šios neįkainuojamos aukos semkimes sau stiprybės ir ryžto. Kiekvienas atskirai ir visi kartu renkimės paskutinei lemiamai kovai. A.L.

LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS AMERIKOJE.

Rugpjūčio 30 ir 31 dienomis įvyko Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Amerikoje gausus suvažiavimas. Svarbiausi suvažiavimo aptarti klausimai buvo Lietuvos vadavimo darbas, LSS statuto priėmimas, Bendruomenės ir spaudos klausimai ir organizacijos stiprinimo reikalas.

Pranešimą apie Lietuvos padėtį padarė Dr. P. Grigaitis. Jis nurodė, kad po 1948 metų Amerikos politika žymiai pasikeitė. Persilaužimas įvyko po Čekoslovakijos perversmo ir įjungimo to krašto į rusų satelitų sferą. Dabar rusų pavergtųjų kraštų išvadavimas yra nebeslepiamas Amerikos užsienio politikos siekimas. Amerikos Lietuvių Tarybos veikla siekia visur ir visada priminti Amerikos visuomenei ir vyriausybei, kad Lietuva ir kiti Baltijos kraštai buvo pirmosios bolševikiško imperializmo aukos ir jų išvadavimas turi rūpėti laisvajam pasauliui.

Dėl Lietuvos turto užsienio reikalų suvažiavimas pasisakė, jog esą svarbu, kad jis būtų išsaugotas, kad jis nebūtų netiksliai naudojamas ir kad jokių įtarinėjimų negalėtų būti. Tam reikia, kad VLIKas turėtų teisę tarti savo žodį to turto priežiūroje ir naudojime.

Suvažiavimas taip pat pasisakė už visapusišką Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto rėmimą ir jo veiklos stiprinimą.

Suvažiavimas išrinko LSS centro komitetą šios sudėties: J. J. Dulksis, K. Bielinis, J. Buivydas, J. Pakalka, B. Spudienė, P. Kriauciukas, J. V. Stilsonas, V. Gervickas, P. Grigaitis, S. Michelonas ir J. Januškis.

Suvažiavimas praėjo darbinga ir pakilia nuotaika.

Gal kas žino AUKŠTUOLIŲ, atvykusių Australijon iš Vokietijos, Hanau stovyklos, adresą. Jūs nori surasti buvęs tos stovyklos Dr. Z. Rudaitis.

Pranešti: N. Slidžiūnas, 24 Porter St., Collie, W. A.

Padekite iskelti trispave

PAN-PACIFIC JAMBOREE.

Šių metų pabaigoje netoli Sydney rengiama 10 dienų Pan-Pacific Jamboree, kurioje dalyvaus keliolika tūkstančių skautų iš įvairių Pacifiko kraštų ir Europos.

Pasaulio Lietuvių Skautų Vadovybė, per Australijos Lietuvių Skautų Vadovą, pavedė Sydneyje Vietininkijai reprezentuoti lietuvius skautus šioje tarptautinėje Jamboree, išskeldamas reprezentacijos svarbą ne tik lietuvių skautams, bet ir bendram lietuviškam reikalui.

Sydneyje lietuviai skautai rengiasi su dideliu kruopštumu ir atsidavimu, aukodami daug laiko ir darbo. Organizuojamas reprezentacinis vienetas iš dešimties parinktų skautų, rengiama ir repetuojama programa laužams, gi sesės skautės padeda organizuojamos lietuvių tautodailės parodėlę, kuri bus patalpinta lietuviškame Jamboree skyriuje.

Daromas tautinis medinis kryžius, padaryti planai tradiciniams palapinių aplinkos papuošimams, žodžiu, stengiamasi reprezentuoti lietuvius skautus kuo geriausiai.

Mūsų kaimynai estai ir latviai taipogi dalyvaus Jamboree su savo tautiniais vienetais.

ALB Krašto Valdyba, pagal išgales, remia šį svarbų pasirodymą morališkai ir materiališkai, deja, pati neturėdama pakankamai lėšų, negali efektyviai padėti. Nors reprezentacinis būrelis ir nedidelis, vis dėlto susidaro nemažai išlaidų. Kiekvienas dalyvis turi sumokėti stovyklinį mokestį 10 svarų, neskaitant asmeninių, papuošimo ir reprezentacinių išlaidų. Dauguma jaunesnio amžiaus dalyvių neįstengia iš savo menkų pajamų padengti net as-

meninių išlaidų. Reprezentacinis vienetas, neradamas kitokių priemonių, kreipiasi į visus sąmoningus tautiečius, prašydamas materialinės paramos. Jei vėsa Australijos Lietuvių Bendruomenė stovės už jų pečių, jei ALB apylinkės ir mūsų organizacijos, lygiai kaip ir pavieniai asmenys supras reprezentacijos svarbą ir parems mus pagal galimybę, mes tikrai įvertinsime ir pateisinsime jų paramą.

Jamboree atidarymo diena jau labai arti. Laukiame Jūsų, Mieli Tautiečiai, paramos. Prašome siųsti aukas Sydneyje Vietininkijos izdininkui, adresu: Alg. Bučinskas, 82 Flinders Street, Darlinghurst, N. S. W.

Aukotojų pavardės bus skelbiamos lietuviškoje spaudoje.

Iš anksto tariame skautišką acių!

- A. Plūkas
- Vietininkas
- Kun. P. Butkus
- Dvasios Vadovas
- p. p. Protai
- Skautų Tėvų Atstovai
- Šį atsišaukimą paremiame:
- ALB Krašto Valdybos vardu:
- Pirmininkas J. Vaicaitis
- Svietimo Vadovas V. Kazokas
- ALB Sydneyje Apylinkės vardu:
- Pirmininkas S. Pačesa
- "Šviesos" Sambūrio vardu:
- Reg. Vald. Pirmininkas P. J. Kedys
- Liet. Algimimo Sąjūdžio vardu:
- Austr. Viet. Pirmininkas B. Daukus
- Austr. Liet. Katalikų Draugijos vardu:
- Pirmininkas A. Ustjanaukas
- Liet. Dailin. Grupės "Aitvaras" vardu:
- Vyr. Aitvaras J. Bistrickas
- Sporto Klubo "Kovas" vardu:
- Pirmininkas V. Daudaras

Kronika

— Spalio 19 d. V. Krėvei, L. Rašytojų Draugijos garbės nariui, didžiausiam mūsų gyvųjų rašytojų, šiuo metu gyvenančių 731 Martens Lane R. D. 1, Media, Pa, USA, suėjo 70 metų. Ta proga jam sveikinimą VLIKO vardu telegrama pasiuntė VLIKo pirmininkas M. Krupavičius. Per spalio 19 d. Filadelfijoj suruoštą minėjimą Pensilvanijos universiteto prof. A. Senas pasiūlė kandidatūrai Nobelio literatūros premijai, nes V. Krėvė jos yra tikrai vertas. Pats sukaktuvinkas savo žodyje pažymėjo, kad jam savo raštuose ypač rūpėjo atkurti senąją Lietuvą, atvaizduoti jos milžiną sielą, kad tuo būdu jaunimas pajustų, jog mes esame ne tik ne menkesni, bet net garbingesni už visą eilę didžiųjų tautų. Mūsų tauta yra didvyrių tauta. "Mano tikslas buvo dirbti tik Lietuvai," pabrėžė savo baigiamajame žodyje V. Krėvė.

— Užsienio Reikalų Tarnybos valdytojas Dr. P. Karvelis š. m. spalio mėn. viduryje buvo nuvykęs į Paryžių išsiaiškinti laisvinimo talkos reikalų su Prancūzijoje gyvenančia lietuvių visuomene. Ta proga mūsų veiklos galimumus plačiai aptarė su Lietuvos atstovu Paryžiuje Dr. S. A. Bačkium, numatančių persikelti į Belgiją Lietuvos karo attachė ats. pulk. J. Lanskoronskiu ir kt. Dr. P. Karvelis buvo priimtas Prancūzų užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretoriaus Maurice Schu-

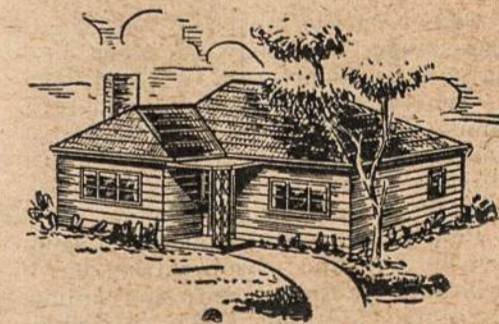
mannerio departamento direktoriaus ministerio de la Tournelle, anksčiau buvusio Prancūzijos Pasiuntinybės nariu Lietuvoje, taip pat Paryžiaus arkivyskupo Feltn. Užmegzti santykiai su parlamento sluoğnsniais.

"LIETUVIS — ČEMPIONAS"

Malonu, kada ir australų spauda susidomi mūsų tautiečių gabumais bei pasiekimais šitame krašte. Pavyzdžiui, prieš keletą dienų Port Adelaide policijos teisme tūlas tautietis "Victor Skiolzevičius from Lithuania" (taip bent jo pavardė ir kilmė išraidžiavo australų spauda) teisėjo paklaustas, kiek stiklų alaus jis turįs išgerti, kad pasigerty, paaiškino: "Hm, apie keturiasdešimt".

Paaiškejo, kad gabusis mūsų tautietis tą dieną buvo išgėręs tik 20 stiklų alaus ir jautėsi smarkiai užsigavęs ant policijos, kuri kažkodėl palaikė jį jau girtu. Visa šita gabi istorija baigėsi tuo, kad mūsų tautietis gavo užmokėti vieną svarą...

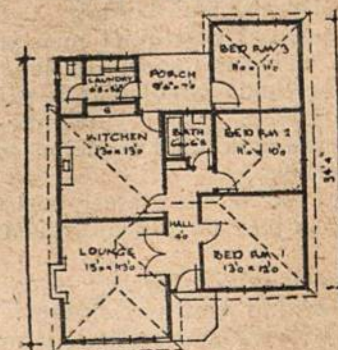
SENSACIJA!

£ 1085. 1/3 depozito NUOSAVAS NAMAS UŽ £ 400 DEPOZITO

12 įvairių modelių. Kaina nuo £980. Neprifabikuota statyba. Vidus neužbaigtas, tik įdėtos grindys. Po dokumentų įstatymo namas pastatomas 2-6 savaičių bėgyje. Jūsų nuosavame sklype. Statoma visur. Visos informacijos pas firmos įgaliotinį:

J. JABLONSKIS, 1 Hamilton St., Mont Albert, MELBOURNE, Vic. Tel. WX7396. Kreiptis sekmadieniais arba laiškais arba skambinti.

P. S. Nepamirškite apdrausti savo juodomą ir nejudomą turtą.

SYKES FURNITURE STORE

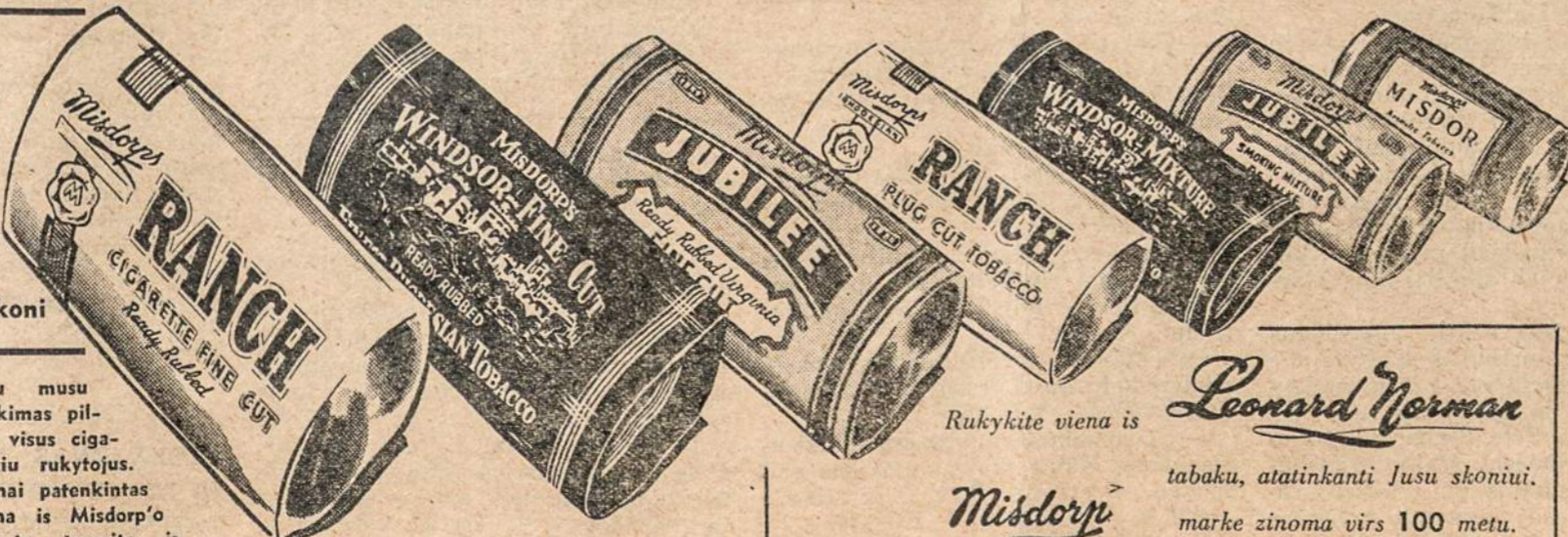
Taupyk svarus
pirkdamas
pas mus

334 Port Road, Hindmarsh

NAUJIESIEMS AUSTRALAMS
VISOKIARIOPAI PADEDAMA!

Baldai, kilimai
linoleumas
ir kita

Rukykite
tabaka
atatin-
kanti
Jesu
asmenini skoni

Platus puikiu musu tabaku pasirinkimas pilnai patenkina visus cigareciu ir pypkiu rukytojus. Jus busite pilnai patenkintas pasirinkes viena is Misdorff'o tabaku—o kartu turesite ir Misdorff'o kokybes garantija.

Rukykite viena is Leonard Norman tabaku, atatinkanti Jusu skoniu. Misdorff marke zinoma virs 100 metu.

KATALIKŲ GYVENIMAS

Redaguoja P. Pusdešris

LIETUVIŠKOS VĒLIAVOS BARCELONOJE

Tarptautinis Eucharistinis Kongresas sujungia šiemet viso pasaulio katalikus. Plaukė tada Ispanijon minios iš visur, kad nusilenktų kartu su visų kitų tautų bendro tikėjimo broliams, žmonių maistu tapusiam Dieviui. Barcelonos mieste gatvės ir aikštės puošėsi įvairiausiomis visų tautų vėliavomis. Jų tarpe garbingą vietą turėjo ir Lietuvos trispalvė. Ne svetimieji ją čia iškelė, bet mūsų tautiečiai. Jau kongreso parengiamuosiuose darbuose savo žodį turėjo Barcelonoje gyvenęs kun. D. Petrauskis.

Kongreso atidaryme dalyvavo mūsų vyskupai J. E. vysk. V. Brizgys ir J. E. vysk. Padolskis, Amerikos aukščiosios lietuvių dvaisiškijos atstovai: prel. Balkūnas, kan. Končius; 5 lietuviai kunigai iš Romos, 2 iš Anglijos ir keliolika lietuvių tikinčiųjų iš įvairių pasaulio kraštų. Kai kongrese buvo prisimenama persekiojama Bažnyčia — Tylinės Bažnyčios Diena — vysk. Padolskis pravedė 1 valandos Adoracijos pamaldas prancūzų kalboje.

Didžiausios iškilmės vyko paskutinę kongreso dieną, per Sekmines. Begalybėn nusitęsusiame procesijoje dalyvavo lietuvių grupė garbingoje vietoje. O toji grupė buvo nemaža, nes joje ėjo ir pavėluotai atvykę Vokietijos lietuvių atstovai. Grupės priekyje buvo nešamas įrašas LITUANIA, iš abiejų pusių supamas trispalvių. Grupę uždarė plakatas su įrašu ispanų kalboje: KRISTAU, GELBĖK LIETUVĄ NUO ŽUDIKO. Lietuviškoji grupė susilaukė bene daugiausiai simpatijų iš publikos tarpo. Temperantingai ispanai negalėjo sulaukyti savo pritariančio ir užjauciančio jausmo. Jie ji pareiškė ugningais plovimais. Ispanų tauta pati išgyveno skaudžią komunizmo operaciją ir dabar yra labai draugiška jo pavergtiems. Ji domisi Lietuva ir, palyginti, daug apie ją žino.

ROŽANČIUS — PRIEŠAS NR. 1

Lenkijoje, kaip pranešė Londono radijas, pradėta smarki kova prieš rožančių kalbėjimą. Propaganda prieš rožančių varoma per spaudą ir radiją, nes rožančius su savo maldomis už Rusijos atsivertimą esąs nukreiptas kaip tik prieš Sovietų Sąjungą, ir jis

Melynėji karoliai

Fulton Oursler

Pete Richards buvo pats vienišiausias žmogus miestelyje, kol vieną dieną jo duris atidarė Jean Grace. Gal teko jums šį atsitikimą skaityti laikraščiuose, bet ten nebuvo paskelbtos pavardės nei jos, nei jo. Ir iš viso, šis atsitikimas nebuvo pilnai aptasakotas, kaip kad aš noriu čia aprašyti.

Pete parduotuvę paveldėjo iš savo senelio. Priekinė mažoji vitrina buvo prikrauta įvairių senienų: simtmetinių apyrankių, aukšniųjų žiedų, sidabrinųjų dėžučių, dramblio kaulo imitacijų ir parcelano figūrėlių.

Aną žiemos vakarą prie vitrinės lango atėjo maža mergaitė ir, priplojusi kakčiukę prie stiklo, didelėmis akutėmis su didžiausiu atidumu stebėjo lango išdėstytus lobius, tartum ko nepaprasto ieskodama. Surado visgi kažin ką ir patenkinta įėjo į vidų.

Pete Richardso apytamsis parduotuvės vidus buvo dar daugiau prikrautas negu vitrina. Lentynose gulėjo brangenybių dėžutės, dvikovų pistoletai, laikrodžiai, lempos, o ant grindų riogsojo ugniauriniai kablai, mandolinos ir kitokie neišvardinami daiktai.

— Mister, gal galėtumėt man parodyti tuos mėlynus karolius iš lango? — Pete praskleidė užuolaidas ir paėmė juos iš vitrinės. Išties mėlynuosius turkoizos brangakmenius delne prieš mažąją pirkėją.

— Kaip tik tie, — pratarė pati sau. — Prašyčiau juos man labai gražiai suvynioti.

Pete dar daugiau nustebo: — Ar sau tu juos perki, ar kam nors kitam?

— Savo vyresniajai sesutei. Ji mane augina. Matote, šios Kalėdos yra pirmosios po mūsų mamytės mirties. Aš visą laiką ieškojau pačios gražiausios kalėdinės dovanos savo sesutei.

esąs viena iš priemonių, kuriomis amerikoniški imperialistai ir karo kurstytojai nori sukelti žmones prieš liaudies respublikų valdžią.

Puiki katal. enciklopedija.

1950 m. pasirodė 15-tas, atbaigiamasis prancūzų didžiosios teologinės enciklopedijos — Dictionnaire de Theologie Catholique — tomas. Normalia spauda ši enciklopedija turėtų 200 tomų po 400 psl. Veikalo paruošimas ir spausdinimas truko 48 m. Tai yra trijų profesorių Vacant, Mangenot ir Amann — viso gyvenimo darbas.

Šiuo metu leidžiami papildomi tomai, nes norima naujuosius tyrimų darinius ir mokslo pažangą, kuri pasireiškė per pusę šimtmečio, panaudoti. Visi papildymai dar sudarys keletą tomų.

Katalikybė Olandijoje.

Neseniai Olandijos katalikai sudarė palyginti nedidelę viso krašto gyvenimo mažumą. Šiandien, dėka gausenių gimimų, katalikiškasis jaunimas sudaro 40 procentų viso olandų jaunimo. Katalikų partija Olandijoje yra stipriausia iš visų vietos partijų, nes apima visus katalikus. Protestantai politiniame gyvenime yra gerokai susiskaldę. Jie susirūpinę dėl katalikų augančios įtakos ir jų spaudimą pasitaiko aštrokų Kat. Bažnyčios puolimų.

Pateko į indeksą

Katalikų Bažnyčios draudžiamų knygų sąrašą įtraukti visi veikalai prancūzų rašytojo André Gide ir italų novelisto Alberto Pincherle (slapvvardė Moravia. Vatikano oficiozas "Observatore Romano" plačiai aptaria motyvus, kodėl jų veikalai yra katalikams draudžiami skaičiuoti.

Apie André Gide rašoma, kad visą savo gyvenimą ir visais raštais jis puolė Kristų, tikėjimą ir tikinčiuosius. "Ką dori žmonės teigė, jis neigė, ką jie smerkė, jis gyrė," jis nestovėjęs bent nuošaliai kryžiaus, bet buvęs vienas iš kryžiuotųjų.

Apie Alberto Moravia pažymima, kad visos jo novelės „persunktos seksualumu ir nepadoriomis scenomis.

MIRUSIŲ ATEITININKŲ MINĖJIMAS

Visų Šventųjų Šventėje (lapkr. 1) šv. Juozapo bažnyčioje kun. Dr. P. Ja-

tulis už mirusius ateitininkus atlaikė šv. Mišias ir sugiedojo "Libera". Po pamaldų bažnyčios salėje p. Plokštis skaitė išpudingą paskaitą, kurioje buvo priminti a. a. buv. prezidento A. Stulginskio ir adv. Tumėno nuopelnai lietuvių tautai ir ateitininkų idėjai.

Nuotaikinga jaunimo popietė ADELAIDĖJE

Sekmadienį, lapkričio 9 d. p. p. Vasiliauskų didžiuliam name, Adelaidės ateitininkai suruošė lietuviškam jaunimui meno popietę. Moksleiviai a-kai gana vykusiai suvaidino Giedriaus scenos vaizdelį "Ramutės sapnas". Vaidino: Vikutė Valčiukytė (Ramutė), Rūta Ivoškaitė (senelė), Rimas Rudziskas (Vytauto dvasia), Irena Martinkutė, Gailutė Ivoškaitė ir Liucija Valčiukytė (angelai). Režisavo p. C. Petrikas. Patriotiniai, ypač Vytauto dvasios ir iš Sibiro grįžusių senelės dvasiai daugeliui staigusių išspaudė ašaras. Pageidautina, kad mūsų mokyklinio amžiaus jaunimas turėtų dažniau progos pamatyti panašius patriotinius vaidinimėlius, kurie tikriausiai palieka šimtą kart stipresnius išpūdžius, negu perskaityta knyga.

Po vaidinimo Rūta Ivoškaitė pianinu paskambino "Pavasario dainą", Rimas Rudziskas padeklamavo Aisčio "Lietuvoje" ir Vikutė Valčiukytė "Toli nuo Tėvynės". Visus maloniai nustebino jaunoji balerina Regina Plokštytė temperamentingai pašokdama "Čigonės šoki", ir vėliau, jau po programos, bisui pašokdama "Expromptu". Tai buvo bene pirmas viešas pasirodymas, tačiau ir to užtenka pripažinti, kad čia yra talentas ir kurį turėtų atkreipti dėmesį mūsų lietuviški minėjimų programų sudarinėtojai ir jaunąją baleriną pristatyti lietuviškai visuomenei. Po to Gailutė Ivoškaitė su Liucija Valčiukyte pašoko stiliuotą suktinį.

Pabaigai solistė p. G. Vasiliauskienė padainavo Griego "Solveigos dainą ir Kregždutę". Akompanavo p. Martinkienė.

Atsilankiusių vardu žodį tarė p. Rudziskas pareikšdamas nusistebėjimą darniu suaugusiųjų bendradarbiavimu su mažaisiais ir padėkdamas programos dalyviams už malonią praleistą vakarą.

Rengėjų vardu kalbėjo at-kų sen draugių pirmininkas p. Plokštis, ir oficialioji dalis buvo baigta at-kų ir Tautos himnais.

Tada p. p. Vasiliauskai pakvietė visus susirinkusius prie visokiomis gėrybėmis apkrauto stalo, ir taip ligi vėlaus vakaro garavo vos spėjama virti arbata, skambėjo dainos, polk su ragučiais ir kitoki šokiai drebin grindis, o už poros šimtų metrų į krantą pasirėmęs Indijos Vandenybas veltui stengėsi savo šniokštine paskandinti dainas — susirinkusių nuotaika buvo giedri, lengva, neskęstanti. P. S.

Jean Grace mėlynosios akys prikėlė skaudžios nelaimės prisiminimus. Skausmas maišėsi su kalėdinio pirkėjų antplūdžiu. Per sekančias dešimt dienų prekyba buvo gana gva: šnekios moterys užgriuvo jo parduotuvę kalėdiniais apsipirkimams. Vėlu Kūčių vakarą, kai paskutinis klientas uždarė duris, Pete atsikvėpė. Ramybė vėl išstiepsė metams. Tai dar ne viskas dėl Pete.

Štaiga atsidarė durys ir į vidų įskubė jauna moteris. Pete ji atrodė kažkur matyta, bet niekaip negalėjo prisiminti, kur ir kada galėjo jis ją matyti. Jos plaukai buvo auksiniai gelsvi, akys didelės ir mėlynos. Nieko nepratarusi ji ištraukė iš savo rankinuko pusiau suvyniotą raudoname popierėje dėžutę, perristą žaliu kaspiniu. Išėmė ir padėjo blizgančius mėlynuosius karolius. — Ar iš jūsų parduotuvės šitie pirkiti? — paklausė ji.

Jis pakėlė savo žvilgsnį ir jos akis ir švelniai atsakė: — Taip.

— Ar jie yra tikri?

— Taip, tikri. Ne iš pačiu geriausių brangakmenių, bet tikri.

— Gal prisimenate kas juos nupirko? — Maža mergaitė, vardu Jean. Sakėsi perkanti kalėdinę dovaną savo vyresniajai seseriai.

— Kiek jie kaštuoja?

— Kaina, žinote, — atsakė jis mandagiai, — yra slaptas dalykas tarp pirkėjo ir pardavėjo.

— Bet Jean niekad nėra turėjusi daugiau kaip tik keletą pensu. Iš kur ji gavo tiek pinigų, kad galėjo nupirkti šiuos karolius?

Pete tuo tarpu vėl gražiai sulankstė popierį kaip buvo ir suvyniojo karolius.

— Ji sumokėjo man pačią didžiausią kainą. Kainą, kokią retai kas gali mokėti, — atsakė Pete. — Ji atidavė viską, ką ji turėjo.

Tyla užviešpatavo mažąją parduotuvę. Kažkur pasigirdo skambučio gar-

Alfonsas Gričius

Srovės

Jūs dingusių pavasarių, laukinės srovės, Galingos srovės, plaukę kažin kur Ir savo ištakose šniokštę ir putoję, Su alasu dusliu verpetų amžinų!

Šaltiniai ir verdenėm sau vagas pripildę, Garmėdamos ir šokdamos krantan, Giedojot jūs preliudijas svaigas ir ilgas Pasauliui bundančiam, pasauliui nuostabiam.

Ir rytmečių saulėtų gaisruose žvilgėję, Jūs, nykdamos auksinių girių glūdumon, Į mano kraują paslaptinai lijo Galingą geismą žemių tolimų.

Ir išnešėt, o srovės, jūs į tolį Mane, lyg savo vandenis sraunius, Ir aš nūnai po svetimus kraštus klajoju, Pailsęs prieblandose vakarų tamsių.

Tik jūs tekėdamos negrįžtamai pradingot, Išsekę jūrų neapėriamuos kelius; — Sakykite ar kada nors tad sugrąžinsit Mane po metų tiek dar kartą atgalios?...

Ak, tolimų pavasarių, laukinės srovės, Galingos srovės, plaukę kažin kur Ir nepasotinamu nerimu liepsnoję, Marmėjime dusliam verpetų amžinų!...

Mokslo naujienos

NAUJOS TEORIJOS APIE NAFTOS UPES

Hamburge gyvenantis naftos tyrinėtojas Walter Grimm paskelbė įvairių teorijų ir net patentų apie naujus galimumus surasti naftą. Jo tvirtinimu, nafta nėra sutelkta ribotame žemės plote, taip vadinamame naftos ežere. Ji tekanti upėmis. Šiuo metu visas būrys geologų pagal Grimm teoriją Vokietijoje ieško naftos upių. Grimm manytu, jos turėtų būti didelės ir jų užtektų visai Europai ilgems metams. Grimm yra savotišku metodu išmatavęs apie 18,000 kilometrų ir juos pažymėjęs savo žemėlapyje. Dabar tose vietose ir daromi tyrinėjimai. Grimm nuomone kiekvieną dieną dėl aukštos temperatūros ir didelio spaudimo iš rudosios ir kietosios anglies pasigaminusi nafta susirenka po žeme į mažus upelius, o šie subėga į didesnes požemines upes.

Grimm mano, kad šiauriniame žemės pusrutulyje esančios naftos upės teka iš šiaurės į pietus. Kai Grimm savo žemėlapyje parodė vienam paukščių tyrinėtojiui, šitas nustebe patvirtino, kad jo nužymėti Skandinavijoje ir Vokietijoje naftos keliai visi sutampa su paukščių keliais, kuriais jie kas metai išskrenda į pietus. Grimm mano, kad paukščiai orientuojasi pagal spindulius kuriuos leidžia radioaktyvios medžiagos, esančios naftos upėje. Iki šiol dar nebuvo išaiškinta, kaip paukščiai orientuojasi skrisdami į pietus. Gal šio mokslininko nauji atradimai įneš ir čia šviesos.

Kad nafta teka po žeme, išaiškinama dar ir kitu dalyku. Jeigu būtų koks požeminis ežeras, jis turėtų vieną kartą išsitemti ir pasibaigti, o taip nėra. Nuolat iš naftos šaltinių kas metai išpumpuojama reguliarus kiekis, vadinasi, iš ežerų turi iškėti naftos upės.

Jeigt ši teorija pasitvirtintų ir jeigu būtų surasta naujos upės, tai pakeistų ne tik Vokietijos, bet ir visos Europos ekonominį gyvenimą.

(Darb.)

GALINGAS ŠALDYTUVAS

Greito skridimo lėktuvams yra reikalingi specialūs prietaisai, kurie lėktuvams atšaldo, nes nuo trynimosi į orą lėktuvams gali ore sudegti.

Tam tikslui jau praėjusio karo metu vokiečiai buvo pasigaminę mažą, bet stiprų šaldytuvą, kurį naudojo lėktuvams šaldyti. Numušus vieną vokie-

sai, mažasis pirkinėlis, klausiančios akys ir keistas jausmas širdyje... buvo dėl meilės vaikui.

— Kodėl jūs tai padarėte?

Jis padavė jai gražiai suvyniotus karolius.

— Štai jau Kalėdų rytas. Mano nelaimė, aš neturiu nieko ir niekam ką nors dovanoti. Leiskite man aplankyti jus ir prie jūsų durų palinkėti jums Kalėdų Švenčių.

Ir taip, skambant Kalėdų varpams, Pete Richards tarp laimingų žmonių ir su jauna moterimi, kurios vardo dar nežino, išėjo į didžios dienos pradžią, kuri atneša daug vilčių ir mūsų pasauliui. Vertė Vac. Tamošaitis

čių lėktuvą, sąjungininkai rado šį šaldytuvą, na, žinoma, ir pasinaudojo. Be to, patobulino ir sumažino iki tokio dydžio, kad jis dabar prilijsta kumščio dydžiui.

Šis šaldytuvas—tai yra turbina, kuri nepaprastu greičiu varo orą laukan, o iš oro į vidų spaudžia šaltą orą. Dabar Amerika pradėjo tokius šaldytuvus gaminti fabrikinio būdu.

(Nepr. Liet.)

KUR BUVO ATLANTIDA

Graikų filosofas, poetas Platoo Platonas dviejose pasikalbėjimuose (dialoguose) papasakojo istoriją apie salą Atlantidą ir jos žuvimą. — Prieš 9000 metų — pasakojama — salą kaip pasaką, — kada dievai pasidalino tarp savęs žemę, jūrų dieviui Poseidonui buvo priskirta sala, kuri stovėjo už "Heraklo stulpų" (buvo manyta, kad tai Gibraltar o sasmauka) ir buvo didesnė kaip Libija ir M. Azija drauge sudėtos. Ji buvo derlinga kaip rojus, išmintingai valdoma karališkos giminės, kilusios iš pačių dievų. Kai po 3000 metų dievai ėmė maišytis su mirštamosiomis žmonių dukromis, gyventojai saloje vis labiau menkėjo. Juose stiprėjo valdžios ir pelno godumas. Jie užsimojo tada pavergti Graikijos ir Egipto gyventojus. Bet ten susidūrė su atkakliu karingu ateniečių pasipriešinimu. Kaip tik užpuolimo metu Dzeusas juos nubaudė sudrebindamas žemę ir siūsdamas potvynį taip, kad per vieną siaubingą naktį dingo sala ir liko tik dumbalai, iš kurių dar Platono laikais kyšojo laivai. Tai pati katastrofa ištikusi ir Atiką, kurios miesto dalis buvusi nuplauta ir visa ginkluotoji vyrįja nuskaudinta.

Šis Platono pasakojimas, išpuostas vaizdais apie tos salų turtingumą ir grožį, susilaukė daugybės aiškinimų. Vieni laikė jį tik graži pasakojimu, kiti tikru istorijos atsitikimu ir stengėsi nustatyti, kur toji Atlantidos sala buvo. Buvo jos ieškoma Atlanto vandenyne ir vakarus nuo vakarinės Afrikos ir Ispanijos. Buvo aiškinama, kad Atlanto vandenyne kaip tik atsiradęs sprogas žemelėi į Europos ir Amerikos kontinentus. Ilgai protai ir vaizduotė nenurimo. Pereitais metais vėl pasirodė mokslinė knyga, vardu "Atlantida, vienos paslaptingos salos karalystės didybė ir žuvimas." Jos autorius Grazo universiteto (Austrijoje) profesorius Wilhelm Brandenstein. Iš viso Platono aprašinėjimo mokslininkas išveda, kad toji sala turėjo būti ne kas kitas kaip Kretos sala, Viduržemio jūroje. Platono aprašomas salos puošnumas ir įtaisymai, kaip karšto ir šalto vandens vandentiekiai, pasirodė rasti Kretos iškasenose, o ypatingai atitiko visus religinius iškilnių aprašymus Kretos religinės apeigos. Ta Dzeuso rūstybė, kuri sunaikino salą, turėjo būti išsiveržęs Theros saloje ugniakalnis, kuris palaidojo Kretos galybę, grožį ir turtus.

(Darbininkas)

KIEKVIENAS LIETUVIS ĮSIGYJA LIETUVIO PASĄ IR PERKA TAUTOS FONDO ŽENKLIUKUS.

* * *

Miss Dorothy Oldham

Bevertydami "Australijos Lietuvis" puslapius skaitytojai, gal, ir atkreipė dėmesį į skiltį, kur žymimi mūsų tautiečiai paaukoję Vasario 16 gimnazijai. Toje skiltyje kartais pasitaiko įrašas "Miss D. Oldham aukojo tiek ir tiek svarų", gi, skliausteliuose pažymėta, kad aukotoja esanti australė. Skaitytojas, gal būt, kartais ir pagalvoja, kad tai tikrai graži, jeigu ir australai suprantą mūsų kultūrinės ir švietimo aspiracijos ir net materialiniai jas pamaria. Po to, dažnai tą faktą ir pamiršta. Šios eilutės kaip tik ir rašomos tam, kad faktas neužsimirštų kasdienybėje ir būtų truputį plačiau užregistruotas.

Miss Dorothy Oldham Adelaidės lietuviams, bent tiems, kurie atsilanko į lietuvių parengimus, koncertus ar recitalius jau yra pažįstama. Tai beveik

nuolatine mūsų menininkų akomponistė. Tiems, kurie į parengimus nesilankė ir tiems, kurie ne Adelaidėje yra apsigyvenę, mes ir dedame Miss Oldham nuotrauką. Ji jos verta. Ir jai skirtos eilutės laikraštyje tikrai save pateisina.

Labai pavojinga tokiu atveju rašyti apie asmenį ir išvengti pavojiaus pasidaryti savotiškai skystu ir pernelyg saldžiu. Šitos eilutės jokiū būdu netu-

rėtu skaitytojui palikti panašaus įspūdžio. Miss D. Oldham mėgsta lietuvius. Ji lietuvius laiko kultūringa tauta. Ji yra nuoširdžiai susidomėjusi lietuvių muzika ir, apskritai, lietuviška kultūra. Ji pasikalbėjimuose nuoširdžiai ir paprastai paklausia ka nors apie Lietuvą ir gavusi atsakymą neregauoja mandagių ir bereikišmių "o, kaip įdomu!", bet tikrai yra kalbamu klausimu susidomėjusi. Jos salone, per muzikinius vakarus mes pamatysime ne vieną lietuvių svečių ir lietuvių menininką — programos išpildytoją. Ji nepaprastai daug yra prisidėjusi prie mūsų meninių parengimų pasisekimo ir meninio lygio pakėlimo. Ji ne vienam Adelaidės lietuviui menininkui yra suteikusi sąlygas ir padėjusi tobulintis savo meno šakoje ir ji nuoširdžiai tuo tobulėjimu yra susidomėjusi. Tai nėra labai daug? Gal but ir ne, tačiau kiek daug kitataučių yra tiek padarę lietuviams menininkams, lietuviškam menui ir, apskritai, lietuviškai kultūrai? Bent Adelaidėje, beveik niekas... Ir dar vienas klausimas: kiek pačių lietuvių Adelaidėje yra tiek padarę lietuviškam menui, kiek kad padarę Miss D. Oldham? Paraudę, prisipažinsime, kad tikrai nedaug tokių tesuikačiuosime.

Skeptikas gal pasakys: "Ka gi, tiek ji apie meną, tur būt, ir nusimano"... Ah, ah... Apsirikome...

Miss Dorothy Oldham vis dėlto nusimano šį tą apie meną. Savo muzikines studijas ji pradėjo Elder Konservatorijoje Adelaidėje, kurią baigė su pasižymėjimu per keturis metus. Vėliau ji gilino savo muzikines studijas Anglijoje Royal College of Music ir specializavosi lietuvių akomponavime su garsiaja Elena Gerhardt.

Miss Oldham yra davusi visą eilę koncertų kaip solistė, akomponiatorė arba ansamblyje tiek Anglijoje, tiek ir Australijoje. Ji buvo pakviesta net du kartus duoti seriją koncertų Amerikoje. Dabar ji dirba Elder Konservatorijoje Adelaidėje ir pastoviai koncertuoja per ABC (Australijos valstybinis radiofonas) siųstuvus. Ir ji labai labai daug yra padariusi lietuviškajam menui Australijoje ir užtai ji netikta ir yra verta šitos vietos laikraštyje, bet ir visų mūsų pripažinimo, įvertinimo ir padėkos.

Morse ir fotografijos išradėjas Daguerre buvo tapytojas. Oro balionų išradėjai broliai Montgolfierai buvo popieros fabrikantai. Amerikoje telefonijos išradėjas Graham Bell buvo nebylių mokytojas. Dviratį ir rašomąją mašinėlę išrado gėrininkas Karl V. Drais.

VOKIEČIŲ KARIŲ DEMONSTRACIJA

V. Vokietijos buvusio fronto karių sąjunga — Stahlhelm — savo pirmuoju pirmininku išrinko feldmaršalą Kesselringą, buv. Italijos fronto vadą. Jis tuo tarpu buvo kalėjime, nubaustas 20 metų už nusikaltimus karo metu.

VINDSORO KUNIGAIGŠČIO AUTOMOBILIS

Paskutinė Londono sensacija — Windsorio kunigaikščio, buvusio karaliaus Eduardo, automobilio 1936 m. laidos Buick pardavimas iš varžytinių. Susidomėjimas juo esąs didelis ypač moterų tarpe, nes mat šiuo automobiliu atlikta ne tik povestvinė kelionė, bet ir "piršlybų" laikotarpis juo buvo naudojamas.

LIETUVAITĖ FILMŲ ŽVAIGŽDĖ

Rūta Ramanauskaitė — Ruth Roman lietuvaitė, viena žymiausių Hollywood naujųjų žvaigždžių, dabar lyginama su Georia Swanson ir John Crawford, dirbantį Warner Bros firmoje, turinti sutartį 7 metams, bet angažuota jau dvidešimčiai metų. Ji yra vaidinusi jau visoje eilėje filmų: The Window, Champion, Beyond the Forest, Mara-Maru kartu su Errol Flynn. Rūta yra gimusi vargingoje lietuvių imigrantų šeimoje Bostono priemestėje. Tėvas mirė jai tebesant vaiku, tad Rūtos ir jos dviejų seserų jaunystė buvo labai sunki.

Motina dirbo padavėjos ir valytojos darbus, o Rūta buvo priversta mesti mokslą būdama antroje vidurinės mokyklos klasėje ir pradėjo dirbti, vakarais lankydamasi dramų studiją. Nuvykusi į Hollywoodą, net 6 metus ji vertėsi smulkiais rolėmis, kol buvo pastebėta ir angažuota Warner Bros. Šiandien ji yra garsenybė, gaunanti apie 1000 dolerių per savaitę ir laikoma viena elegantiškiausių, bet kuklių Hollywoodo žvaigždžių.

Anksčiau buvo nusipirkusi gražų namą Hollywoodo kalnuose, kur gyvena kartu su motina, o ištekęs už radijo ir televizijos direktoriaus Mortimer Hall, Niujorko turtuolio, tą namą padovanojo motinai.

Redaguoja Sambūrio "Šviesa" Australijos Regijonalinė Valdyba

JOLANTA GAROLYTĖ

ir JURGI JANAVIČIŲ sukūrus lietuvišką šeimą, sveikina Sambūrio "Šviesa" Sydnėjaus Skyrius

ORGANIZACIJOS IR TOLERANCIJA

Paskutiniu metu mūsų spaudoje vis dažniau yra minimi klausimai, tiesioginiai ar netiesioginiai susiję su tolerancija. Retkarčiais atrodo, jog jau noji karta tolerancijos minčiai skiria daug svarbos ir primeta seniesiems ankstyvesnius kivirčius, kurių netrūks ta partiniame ir organizaciniame gyvenime. Iš tikro, tolerancijos idėja, pergyvenusi potvynius ir atoslūgius Europos kontinente, vis nepajėgė įsitvirtinti ir mūsų, lietuviškųjų, organizacijų tarpe.

Per šimtmečius argumentai už toleranciją pasiliko apytikriai tie patys. Galima sakyti, kad jų esama trys, nors paskiri amžiai iš jų vieną ar kitą labiau yra pabrėžę. Moralinis argumentas teigia, jog prievarta vargiai pajėgia įkalti naujus ar pakeisti senus įsitikinimus, bet užtat atidaro duris veidmainystei. Tai bene bus seniausias argumentas, suformuotas dar graikų filosofijoje, nors praktikoje pasirodęs esąs neefektyvus. Operuojant ne metais, bet kartomis, galima įteigti bet kurį galvojimo būdą. Taip pat dažnai pasitenkinama ir išviršiniu paklusnumu. Antrasis argumentas, iteaktualinis, pasirodė vėliau, apytikriai naujųjų amžių pradžioje, paplitus humanistinėms idėjoms (kilimo adžvilgiu jis irgi yra graikiškas). Čia nurodoma, jog esant daugybei atsakymų į bet kurį klausimą, nei vienas negali būti tikras, kad jo pusėje esama tiesos. Trečiasis argumentas — praktinis, susijęs su politiniais klausimais ir priimtas naujosios valdymosi formos — demokratinės. Tolerancija, kaip praktiškai nesanti teigiamų vaisių, tapo vienu iš pagrindinių demokratijos dėsnų.

Santykiuose tarp organizacijų gal būt svarbiausias yra antrasis, intelektualinis, argumentas. Jei ginčijasi, organizacijos ginčijasi dėl idealų. Bet idealo neapčiuopsi ir nepasversi. Nežiūrint to, kad idėja ai yra geros valios kūrinyje, atsiradę nesutikimai rodo, jog idealuose gali pasitaikyti ir klaidų. Būtų tad lyg ir per skubū idealą suabsoliutinti ir iš jo padaryti neklystama tiesą.

Paprastais žodžiaisariant, nėra abejonės, kad kiti gali klysti. Bet, pagaliau, klysti galime ir mes patys. Kodėl abstraktaus idealo vardan paneigti kitų nuomones? Verčiau jas pana-

grinėti ir, radus nors trupinėlių tiesos, jas atitinkamai įvertinti. Šia proga prisimena Hegelio dialektinis metodas: argi jis neišreiškia geresnį kelią į tiesą negu iš anksto apibrėžtas sprendimas? Atrodo, jog viena iš svarbiausių tolerancijos sąlygų yra skaitytis su galimybė, jog mūsų galvojime gali būti klaidų, o kitų galvojime — tiesos. Teisėju tebūna faktai.

Organizacijų tarpe svetimų nuomonių nepakentimas turėtų būti švelniamas. Be abejo, auklėjimas čia vaidina svarbų vaidmenį. Tokiu būdu, organizacija pasišovusi auklėti narius, turėtų šią tolerancijos mintį puoselėti ir ugdyti. Humanistinė dvasia, propagavusi toleranciją, neatnešė žalos, nebent tik tiek, kad sugriovė aukštais idealais pagrįstą prievartos argumentaciją.

Iš kitos pusės, galima primesti, jog tolerancijos mintis yra nepraktiška ta prasme, kad pati tolerancija išaugina sąjūdžius, kurie vėliau šią pačią mintį paneigia. Bet kas gi yra šitokių sąjūdžių pagrindu? Argi ne netoleravimas ir aklas pasišventimas vienam idealui? Tolerancija kaip tokia šitokių sąjūdžių neužsiagina. Dar daugiau, ji automatiškai prievartos naudojimui užkerta kelią. Svarbiausias uždavinys tačiau yra uždėdamas auklėjimui: nuo jo priklauso netolerancijos prado, kaip priešingo bendruomenės sugyvenimui, pašalinimas.

Modernioji pedagogika jau pradeda formuluoti pagrindus auklėjimo demokratijai. Gaila, kad mes mažai apie šią srovę tegirdime. Bet jeigu demokracijos ir tolerancijos ryšys yra aiškus, iš čia turėtų sekti ir būtinas santykių tarp tolerancijos ir įvairių organizacijų. Kova tarp idealų neturėtų būti akla. Tiesą ir taip jau sunkiai leidžiasi pačiumpama. V. Doniela

PAŽVELGUS PRAEITIN.

"Šviesos" stovyklos.

Sambūris "Šviesa" dar Vokietijoje yra suorganizavusi eilę stovyklų, kuriose šviesiečiams buvo duota galimybės arčiau susipažinti, užmegsta glaudesni ryšiai tarp atskirų skyrių, gi paskaitų ir diskusijų metu dalyviai susirišo vienon didelėn draugystėn, kurią organizacija sucementavo ir jai davė pastovumo. Trumpai peržvelgsime Sambūrio stovyklas:

1. Kovo 25 — balandžio 2 pirmoji "Šviesos" stovykla Pforten, Alpe.
2. Rugsėjo 18-28 vasaros stovykla Kressbrone prie Bodeno ežero. Rengė Tubingeno skyrius. Dalyvių 60.
3. Gruodžio 28 — sausio 10 Naujų Metų stovykla Hinterzartene Svarvaldo kalnuose. Rengė Tuebingeno skyrius, dalyvavo Erlangeno, Freiburgo, Stuttgarto ir Bonnos atstovai. Viso arti 100 šviesiečių.
4. Rugsėjo mėnesį vasaros stovykla Kressbrone prie Bodeno ežero. Rengė Freiburgo, Stuttgarto ir Tuebingeno skyriai. Svečiavosi ir Karlsruhe atstovai. Viso apie 120 šviesiečių. Juos skaitė kolegų J. Kaupo, J. Valaicio ir D. Bortkevičiūtės refer-

Juoktis verta

VYRIAUSYBĖ

— Tėveli, kas tai yra vyriausybė? — klausia mažas šūnelis tėvą.
— Na, kaip čia tau, Algiuk, paaiškinti? Įsimis pavyzdį, kad ir mūsų šeima: tarnaitė, sakysime, yra vidaus reikalų ministeris, nes ji tvarko visus šeimos vidaus reikalus. Gi mama, pavyzdžiui, finansų ministeris, senutė — karo...

— O tu, tėveli, tai gal jau prezidentas? — džiaugsmingai sušuko berniukas.

— Deja, ne, vaikelai... Aš tik paprastas pilietis, mokesčių mokėtojas... — liūdnai atsakė tėvas.

ZOOLOGIJOS SODE

Sis smauglys yra toks stiprus, kad suaugusį jautį lengvai sutriuškina, — aiškina sargas lankytojams.
— Juozai, neik taip arti, — surinka vieno lankytojo žmona.

GERAS DARBAS

Skautų vieneto vadovas tikrina, ką kuris skautas per savaitę padarė gero. Kiekvienas turi pats pasakyti. Pagaliau ateina eilė ir Vincukui.
— Aš su Petriuku pervedėm per gatvę senutę...
— Gerai, bet kodėl gi dviese?
— Kad ji visai nenorėjo eiti...

ISTATYMAI IR ŽODŽIAI

Pasirodo, kad įstatymų žodžių gausumas nėra proporcingas jų svarbumui.
Dešimtis Dievo Įsakymų turi 297 žodžius, pagrindinis Anglijos laisvųjų įstatymas Magna Karta — 1852 žodžius,

PRIE KONVAJERIO

Juozas Mikštas

Sukis, konvajeri, sukis, Nešk juodą purvą, žemes. Noriu aš tau išsakyti Savo mintis neramias.

Noriu aš tau išdainuoti Dainą pūslėtų delnų, Vieną troškimą besotį, Vieną, kuriuo gyvenu.

Nuostabią jėgą tau duoda Daug elektrinių širdžių. Vien tik jų ritmą nuobodų, Prakaitui srūvant, girdžiu.

Aš gi turiu tiktai vieną Širdį, palaužtą skausmų. Ji — ne iš vario, ne plieno, Skundžiasi vienišumu...

Kiek čia dienų prasvajota, Kiek nemiegotų naktų! Greit gal pavirsiu robotu, Šaltu, bejausmiu, kaip tu.

Sukis, konvajeri, sukis — Niekad čia tau nepabos. Nors vien tik busas nublukęs Dulks prie kasyklų daubos.

Yallourn, 1952.X.28 d.

ratai, coll. H. Nagys surengė literatūros vakarą. Kasdien pasirodydavo "pozicinis" ir "opozicinis" laikraštis, buvo daug sportuojama ir iškyklaujama.

5. Gruodžio 28 — sausio 7 Naujųjų Metų stovykla Schweigmatte, prie Šveicarijos sienos. Rengė Vyr. Valdyba, dalyvavo visų skyrių atstovai, viso apie 160 šviesiečių. Surengta: tradicinis N. Metų sutikimas, skyrių pasirodymai, Balio Sruogos minėjimas, paskaitos, vėl "pozicinė" ir "opozicinė" spauda, koncertas netoli esančiai TB sanatorijai ir t.t. Kartu stovyklavo svečiai: solistė Krikštolaitytė ir prof. Galvanas.

6. Kovo mėn. antroje pusėje Fische, Alpe. Stuttgarto skyriaus stovykla. Dalyvavo ir artimesnių skyrių atstovai.

7. Rugsėjo mėn. prie Chiemsee, Bavarijoje, vasaros stovykla. Rengė Muencheno ir Erlangeno skyriai.

8. Gruodžio 27 — sausio 8 d. tradicinis Naujųjų Metų stovykla Kiefernfeldene, Alpe prie Austrijos sienos. Rengė Vyr. Valdyba ir Muencheno skyrius. Dalyvavo skyrių atstovai, viso apie 80 šviesiečių. Surengta: N. Metų sutikimas, Klaipėdos minėjimas, muzikos vakaras, referatas su diskusijomis, kartu stovyklavusio prof. Skardžiaus paskaita, iškykla į Austriją.

Čia "Šviesos" stovyklų grandinė nutrukta, nes emigracija šviesiečius išblaško po užjūrius. Neuzmirštamų Sambūrio stovyklų Vokietijoje nuotaikomis gyvenant krajoj ir New Yorko bei N. Anglijos skyrių 1951 rugsėjo mėnesį p. Devenijų ūkyje surengta savaitgalio stovykla iškykla. Joje dalyvavo 100 šviesiečių. Svečių tarpe matėsi p. V. Sidzikauskas ir kt. Coll. V. Pitkunigis skaitė paskaitą "Quo vadis, Europae".

Visur visai

PIRMOJI LIETUVĖ INDĖNŲ DANTŲ GYDYTOJA

Kanados angliška spauda paskelbė žinutę "apie pirmąją lietuvaite indėnų dantų gydytoją" Amandą Gerulaitytę. Ištikrųjų pirmoji lietuvaite, kuri metais dirbo tolimuose Kanados pašaliose tarp indėnų dar 1950 m., buvo dantų gydytoja Iesaitytė, kuri to darbo vis dėlto nepakėlė ir grįžo kitu darbu pelnytis pragyvenimui. Įsidėmėtina, kad Kanadoje tarp indėnų, eskimų ir šiaip nuošaliose vietose, į kurias niekas nenori vykti, dantų gydytojų praktika leidžiama verstis be jokio egzaminų, tačiau tai neduoda jokių palengvinimų bendrajai praktikos teisei įsigyti.

LORELEI TIKRAI SĖDI

Prie Reino upės, Vokietijoje, yra garsi uola, apie kurią poetas Heinrich Heine yra parašęs tiek pat garsų eilėraščių apie ant tos uolos sėdinčią, savo ilgus plaukus šukuojančią ir praplaukiančią žavinčią mergaitę Lorelei. Žinoma, ta Lorelei buvo tik legendarinis asmuo, bet dabar ten iš tikrųjų sėdės gyva Lorelei. St. Goershausen miesto valdyba nutarė tam reikalui pasamdyti Giesele Koch, jauną ir gražią mergaitę, turinčią 1 metro 20 cm. ilgumo plaukus. Ji ant tos uolos sėdės keturiasdešimt valandų savaitę, šukuodama savo ilgus plaukus, vaidins Lorelei ir plaukiantiems Reinu sudarys romantišką nuotaiką. Esant blogam orui ji galės ten sėdėti ir trumpiau.

ISRADĖJAI

Klaidingai manoma, kad išradėjai būtinai yra savo srities išmokslingi specialistai. Priešingai, daugelį išradimų yra padarę visai kitų specialybių žmonės.

Oto v. Guerike, oro siurblio išradėjas 17 amž. didisys fizikas, buvo teisininkas.
B. Franklin (1706 — 1790) perkunsargio išradėjas, jaunystėje buvo tėvo padėjėjas muilo viryklėje, vėliau spaustuvės darbininkas, pirklys, politikas ir diplomatas.
Georg Stevenson, garvežio išradėjas, buvo paprastas garo mašinų sargas.

SACHARĄ GALIMA SUDRĖKINTI

Jau seniai buvo svajojama rasti būdą Sacharos tyrus paversti žaliuojančiais laukais. Tačiau paskutiniu metu laiku ši svajonė jau pradeda virsti tikrove. Dvidešimt metų prancūzų profesorius Savornin įrodinėjo, kad po Sacharos tyrais yra milžiniškas požeminis ežeras. Tačiau ilgai juo niekas nenorėjo tikėti. Tik paskutiniu metu laiku pradėta daryti žygių šią teoriją patikrinti, ir prieita labai gerų rezultatų. Geologams pradėjus gręžimus, pasirodė, jog Savornino visai neklysta. Atlikus 1500 gręžimų, nors ir ne visur aptikta vandens, tačiau daugumoj atveju rasti neriboti kiekiai ir net ne tiek giliai, kaip Savorninas spėjo. Jis manė, jog požeminis ežeras turis būti apie 600-800 metrų gilumoj. Bet gręžimai parodė, jog daug kur vanduo pasiekiamas jau 450 metrų gily ir, atlikus gręžimą net pats veržiasi į paviršių. Kitur jį tenka pompuoti. Aptikti požeminio vandens ištekliai įgalina ne tik steigti didelį skaičių naujų oazių, bet ir imtis plataus plano sudrėkinti visus šiuos tyrus. Kai nebėra abejonių, ar vandens yra, lieka tik techniška dalyko pusė, kaip mažiasiomis jėgomis ir išlaidomis tą vandenį panaudoti drėkinimo reikalamis. (Darb.)

AR JAU IŠIGIJAI LIETUVIO PAŠĄ IR TAUTOS FONDO ŽENKLIAUKŲ? JEI NE — KREIPKIS Į SAVO APYLINKĖS VALDYBA, SENIUNA ARBA RAŠYK TAUTOS FONDO ATSTOVYBEI.

English Section

FLIGHT TO FREEDOM

FIVE ESCAPED FISHERMEN TELL OF LIFE IN SOVIET LATVIA

(Continued from last issue)

MEN, WOMEN AND ENTERTAINMENT

In spite of the shortage of men, life in Liepaja is pretty much womanless. Either the girls have to work too hard in the kolkhozes to be interested in anything except rest, or else they made friends with the Russians and sit in the more expensive restaurants with them. The Soviet officers, who earn salaries of about 6000 rubles a month, have more to spend. Latvian girls make do with very little. Lipstick is very scarce and a hairdresser, an almost unknown luxury. "Kapron" (a synthetic) stockings are sold in three qualities priced from 31 to 60 rubles and are not very good. Silk stockings of inferior quality sell for 25 rubles. Dresses are scarce and of shoddy fabrics, as well as being poorly styled.

Life in Liepaja is boring. There are only four restaurants where one can dance, but few Latvians frequent them because they are too expensive, and because there are too many Russians about with whom quarrels frequently start. Latvians go either to the cheap "Amerikanka", where they can get schnapps for seven rubles, or if they are better off, they go to the "Juura", where the favorite dishes are various kinds of herring. Conversation is limited to the weather, movies (tickets are eight rubles and the great sensation recently was showing of some ancient "Tarzan" films), dates, and football. There are four churches in Liepaja but the authorities frown on the young people going there. The libraries provide little beyond the usual Communist writers, so most of the Liepajans spend their leisure hours in drinking, and they drink a great deal.

The large number of Russians (of Liepaja's 100,000 inhabitants, thirty to forty percent are Russians) have

changed the face of the city. The Russians exercise their authority and flaunt their superiority over the Latvians and this results not only in tension, but often in outright conflict. Fights between the Latvian fishermen and Soviet sailors are common. Although the Russian sailors are unarmed, they have learned to use their leather belts with their Soviet Star buckles as a weapon with great virtuosity. The fights usually end by themselves and no official inquiries are subsequently made. The local Latvian constabulary is satisfied to remain uninvolved in incidents with the Russians, but the rift between Russians and Latvians is constantly growing.

The city of Liepaja is a fortress. The city limits can be entered only by special pass. Formerly, traveling in the Baltic States was not restricted, but now train passengers are regularly checked for documents. The roads to Liepaja are guarded and on the Liepaja-Grobina road the Russians have established a large control net in the Skede vicinity. Although the coastal areas have not been evacuated, there is a 200 meter safety zone which is off limits for everyone. It is guarded by border posts with dogs, and even fishermen entering the zone to get wind directions, are followed and investigated. The refugees are convinced that at present the only ones who can escape from Latvia are therefore the fishermen. A military airport has been built near Lake Liepaja and no strangers are allowed in that area. The Liepaja shipyards have been repaired, new docks constructed, and large scale activity is taking place there now.

RESISTENCE, ACTIVE AND PASSIVE

It is difficult to say whether passive resistance still exists. Every incident in a workshop causing damage to machines or tools is officially classed as

sabotage, and punishment is swift and severe. If a fisherman pours dirty water into a fuel tank by mistake, the sentence is three years. Nevertheless, it is impossible to determine how many of these "errors" are accidental, and how many purposeful. The escapees do not talk about active resistance. The only incident mentioned in this connection is the placing of a time bomb in the tribunes for the Communist Parade in 1948. The bomb was incorrectly timed, however, and exploded a day ahead of schedule, injuring no one. Twenty-seven people were sentenced to prison because of the incident.

The escapees describe Latvia as a silent place, where people dare to talk only of general things. Only the elderly women, standing in the queues in front of stores and markets, are the exception to this rule. They discuss prices and complain about the scarcity of goods, comparing conditions with those during Latvian independence. These old women do not seem to be afraid and in most cases are not molested. It was through one of these marketplace conversations that one of the escaped fishermen overheard the Voice of America broadcasts being mentioned. At first he thought it was only old women's gossip, but when he heard the same thing a second time, he decided to listen and find out for himself.

A good part of the population hopes for war and a change, because, they say, "Things can't go on like this". But about what changes could or should be effected, they are not clear. The older people do not want to go through war again and are prepared to continue their lives accepting things as they are. Middle-aged people dream about an independent Latvia, which they can remember, but they too think changes will be necessary for the future. They consider Latvia too small to remain alone and believe a common economic and defense system would be necessary for the Baltic States. This feeling has been reinforced because the boundaries have already been abolished by the USSR. The younger people are vague and confused in their opinions. It is generally clear that conditions are better outside, but there is no program for the future, and the pre-

vailing feeling seems to be that war will come some day and "everything will change."

One of the escapees, whose father had been in the Latvian fleet had read Lenin's works and a few books printed during the independence period, and the comparison of what the books said with the reality he had seen made him think that "there is something in this regime (the Soviet) and propaganda that does not seem to fit together, something that is being hidden," but it might not remain hidden for long, for the five fishermen from Liepaja have made good their flight to freedom.

("News from behind the Iron Curtain").

J. Kernick

LIMITED
176-180 PORT ROAD,
HINDMARSH, S. A.
VYRIŠKI IR MOTERIŠKI
RUBAI, SIUVYKLA PO-
NIOMS IR PONAMS
UŽUOLAIDOS ir UŽVAL-
KALAI, ĮVAIRIAUSIOS
MEDŽIAGOS
LINOLEUMAI IR KILI-
MAI, NAMŲ APYVOKOS
REIKMENYS, PUOŠME-
NYS
Naudokitės mūsų LAY-BY
— tiktai 1 šilingas depozito
1 svare

"DO YOU WANT TO LEARN ENGLISH?"

Post this form to:

The Director,
Department of Education,
Please send me:

Information about the Evening Classes.....

Free Correspondence Lessons

Free Radio Lessons

Surname Christian Name.....

Address

State

My native language is -

Humor — Juokai

BARBER: Your hair is getting thin, sir. You ought to put something on it.

CLIENT: I do.

BARBER: May I inquire what?

CLIENT: Certainly. My hat.

* * *

"Miss, what do these coffee grounds mean in my tea-cup?"

"How should I know? I'm a waitress, not a fortune-teller."

* * *

"What are your views on kissing?"
"I haven't any — I always shut my eyes."

* * *

"What does my husband need most, doctor?"

"Quiet, madam. Here's a prescription for an opiate. I want you to take one of these powders three times a day".

* * *

"Don't you think authorship is a thankless profession?"

"No fear — I get everything I write back 'With thanks'."

* * *

A doctor said to his daughter:

"Did you tell the young man that I think he's no good?"

"Yes," she replied, "but he said it wasn't the first wrong diagnosis you'd made."

KIRPĖJAS: Jūsų plaukai retėja, pone. Jūs turėtute ką nors ant jų uždėti.

KLIJENTAS: Taip, aš uždėdau.

KIRPĖJAS: Ar galiu paklausti, ką?

KLIJENTAS: Tikrai. Skrybelę.

* * *

— Panele, ką reiškia šios kavos nuosėdos mano puodelyje?

— Iš kur aš galėčiau žinoti. Aš esu tik padavėja, bet ne burtininkė.

* * *

— Kokia jūsų pažiūra dėl bučiavimo?

— Gaila, aš niekad nežiūrėjau — visada užmerkiu akis.

* * *

— Kas mano vyui labiausiai reikalinga, daktare?

— Ramybės, ponai. Čia receptas, su kuriuo gausite migdomuosius vaistus. Būtų gerai, jeigu jūs išgertute šių vaistų bent tris kartus per dieną.

* * *

— Ar tu manai, kad rašytojo profesija taip jau nedėkinga?

— Nebijok — aš savo raštus gaunu visada su prierašu "su tikra padėka".

* * *

Daktaras tarė savo dukteriai:

— Ar tu pasakei tam jaunam vyrui, jog aš manau, kad jis nevykęs?

— Taip, — atsakė dukterė, — bet jis mano, jog tai ne pirmas klaidingas diagnozas, kurį tamsta nustatėi.

Knygos

Karolė Pažėraitė: NUSIDĖJĖLĖ, apysaka, Australijos Lietuvio leidyklos leidinys, 254 psl., kaina tik 8/0

1. ATVIRUKAI, 4 spalvų, dail. A. Rūkštelės darbo, "Sėkmadienis Lietuvoje" — keturiolika lietuviškosios knyžių, po 1/3

2. Balė Vaivorytė VILTRAKIŲ VAIKAI, iliustr. Pov. Osmolskio. Išleido Vokietijos Krašto Valdyba. 111 psl., kaina 9/6

3. Tumas-Vaižgantas PRAGIEDRULIAI, I dalis, 160 psl. 6/6

4. Tumas-Vaižgantas PRAGIEDRULIAI, III dalis, 221 psl. 7/6

5. Neveravičius DIENOVIDŽIO SUTEMOS, apysakos ir novelė 137 psl. 7/6

6. Tumas-Vaižgantas DĖDĖS IR DĖDIENĖS, 175 psl. 6/6

7. Mark Twain PRINCAS IR ELGETA, apysaka, 192 psl. 9/6

Knygos gaunamos Australijos Lietuvio Leidykloje, 35 Cator St., Hindmarsh, S. A. ir pas visus atstovus.

PIRKITE PAS TUOS,
kurie skelbiai
AUSTRALIJOS LIETUVYJE

LOFFLER'S

MOTOR CYCLE RESALES

41 Gouger St., Adelaide, Tel. C 1785

Mes turime virš 100 vartotų motociklų pasirinkimui. Taip pat atstovaujame visas motociklų firmas naujiems modeliams. Mes jums sutvarkome visus formalumus ir parduodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Mūsų "after sales service" (motociklo mechaninė priežiūra po pardavimo) yra geriausia Adelaidėje!

PAS LOFFLERĮ PIRKTI APSIMOKA!

Mes sveikiname Jus atvykusius į šitą kraštą ir tikime, kad visi tapsite laimingais australais!

A. FREEMAN & SON

160 Unley Road, UNLEY, South Australia

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RUBŲ SPECIALISTAI

Visa eilė naujųjų australų klientų yra patenkinti mūsų patarnavimais, nes būdami priemiestyje, mokame žemą nuomą ir galime pasiūlyti aukštesnės kokybės prekes už žemesnę kainą.

L. L. Tredrea

10 ir 51 CENTRAL MARKET ARCADE, ADELAIDE

Pavasari visi dažome savo namus, palėpes, tvoras.

DAŽAI! DARBO ĮRANKIAI! VINYS, etc!

Pigiausios kainos mieste!

MODERN

Furnishers

125 Gouger Street, Adelaide (Priešais Osborn Hall)

Europietiškos sofos arba pilni 3 gab. komplektai gaminami pagal jūsų užsakymą.

PRIEINAMOS KAINOS
IŠSIMOKĖJIMAS

EFG, ENGLISH and FOREIGN
BOOKSHOP

Sydney: 28 Martin Place (ground floor),
Brisbane: AMP Lane off Edwards Street.

Didelis pasirinkimas vokiečių, rusų, prancūzų ir kitomis kalbomis knygų ir žurnalų
Reikalaukite mūsų katalogų

Elegancija, kokybė ir taupumas yra mūsų darbo požymiai. Daugelis australų ir visa eilė lietuvių didžiujasi mūsų siūtais kostiumais. Apsilankykite ir Tamsta į mūsų firmą, kur malonus patarnavimas, europiečių specialistų darbas ir prieinamos kainos Jūsų tikriausiai neapvils.

Esterino Martin

13 PEEL Street, ADELAIDE

LEARN ENGLISH—MOKYKIMES ANGLISKAI

RADIO PROGRAMME
"FOR NEW AUSTRALIANS"
BROADCAST BY THE AUSTRALIAN BROADCASTING COMMISSION
 (Lessons 27-52)

Saturday, 6th December, 1952.
 (Lesson 49)

"I was — I wasn't... You were — you weren't" ... This is the past tense of the verb "to be" and you can practise with Paul.

PAUL: We went by car to the gold mine and then we went down under the earth.

JOHN: Where was the gold?

PAUL: I saw no gold, but it was there.

JOHN: How do you know it was there?

PAUL: They said it was there. The miners (the men working there) said the gold was there all right.

MARY: What's it like in a mine, Paul?

MARY: I was not — I wasn't; she was not — she wasn't; we were not — we weren't; they were not — they weren't. Do you know that, Paul?

PAUL: Yes, I think so, Mary.

Saturday, 13th December, 1952.
 (Lesson 50)

Paul is learning more about the past tense.

MARY: What pretty Christmas cards, Paul! Where did you buy them?

PAUL: I buy them in Melbourne. You remember when we went there for the week-end in November? And these Olga bring me from Adelaide last week.

JOHN: Bought — brought — thought

PAUL: What's the matter?

JOHN: I said: "bought — brought — thought!" And that is what you must say, my friend.

PAUL: Wait a minute: "I bought these cards in Melbourne". "Olga brought those cards from Adelaide last week." "When you saw the cards, you thought they were very pretty." I buy — I bought. I bring — I brought. I think — I thought. Yes, I know that now.

And now DID — the past tense of do:

MARY: That's it, Paul! Did is the past of do — you are quite right. Do you speak English now? Did you speak English in Poland?

PAUL: And can I use it like "do" — with not? I did not speak English in Poland.

JOHN: Yes, and it's easy — always "did". I did not speak English; she did not; we did not; they did not.

MARY: You can say "did not" or "didn't".

This is only a small part of the Radio Lesson. You can see that it is an easy and entertaining way of learning English.

You can have a Radio Booklet posted to you each month by writing to the Department of Education in the State where you live. The Radio Booklets are free and contain Broadcast Programmes in the form of English lessons.

You may also get information about Continuation Classes and Correspondence Lessons from the Department of Education.

If you listen to a Metropolitan Station, you will hear this broadcast eve-

RADIJO PROGRAMA
NAUJIESIEMS AUSTRALAMS

TRANSLIUOJAMA AUSTRALIJOS TRANSLIACIJŲ KOMISIJOS
 (27-52 pamokos)

Šeštadienis, 1952 m. gruodžio 6 d.
 (49-ta pamoka)

"I was—I wasn't... You were—you weren't" ... Tai būtasis laikas veiksmažodžio būti ir jūs pasiprakitaukite kartu su Povilu.

POVILAS: Mes nuvažiuome automobiliu į aukso kasyklas ir nusileidome į požemį.

JONAS: O kur buvo auksas?

POVILAS: Aukso tai aš nemačiau, bet jis ten buvo.

JONAS: O iš kur tu žinai, kad jis ten buvo?

POVILAS: Jie sakė, kad jis ten esąs. Auksakasiai (ten dirbą žmonės) sakė, kad ten tikrai esama aukso.

MARYTĖ: O kas tau ten patiko, Povilai?

MARYTĖ: I was not — I wasn't; she was not — she wasn't; we were not — we weren't; they were not — they weren't. Ar tu tai žinai, Povilai?

POVILAS: Aš taip manau, Maryte.

Šeštadienis, 1952 m. gruodžio 13 d.
 (Pamoka 50)

Povilas vis daugiau mokosi apie būtajį laiką.

MARYTĖ: Kokios puikios Kalėdų atvirutės, Povilai! Kur tu jų pirkei?

POVILAS: Aš jas perku Melbourne. Ar atsimeni, kai mes ten važiuojome vieną savaitgalį lapkričio mėnesį? O šitas štai atgabena Olga iš Adelaidės.

JONAS: Pirkau — atnešiau — galvojau.

POVILAS: Koks čia dabar reikalas?

JONAS: Aš sakiau: bought — brought — thought. Ir tu turi taip sakyti, bičiuli.

POVILAS: Palauk minutėlę. "Aš pirkau atvirutes Melbourne". "Olga atgabeno anas atvirutes iš Adelaidės praėjusią savaitę". "Kai tu pamatei atvirutes, tu galvojai, kad jos labai gražios". Aš perku — aš pirkau; aš nešu — aš nešiau; aš galvoju — aš galvojau. Tai aš jau žinau dabar.

Dariau yra būtasis laikas bendraties "daryti".

MARYTĖ: Taip jau yra, Povilai! Did yra būtasis laikas žodžio daryti — veikti — tu visai teisus. Ar tu dabar kalbi angliškai? Ar tu kalbėjai angliškai Lenkijoje?

POVILAS: O ar aš galiu vartoti — panašiai kaip su "do" — su not? Aš nekalbėjau angliškai Lenkijoje.

JONAS: Taip, ir tai labai lengva — visuomet "did". Aš nekalbėjau angliškai; ji (nekalbėjo); mes (nekalbėjome); jie (nekalbėjo).

MARYTĖ: Tu gali sakyti "did not" arba "didn't".

Tai tik maža radijo pamokos dalis. Jūs matote, kad tai lengvas ir įdomus būdas mokytis anglų kalbą.

Jūs galite gauti Radijo Knygelę paštu kiekvieną mėnesį parašę laišką (laiško forma atspausdinta) Švietimo Departamentui tos valstybės, kurioje jūs gyvenate. Radijo knygelė siunčiama nemokamai ir joje telpa radijo transliacijų programa anglų kalbos pamokų pavidale.

Jūs taip pat galite gauti iš Švietimo Departamento informacijas apie anglų kalbos klases ir korespondencines pamokas.

Jeigu jūs klasysite Metropolitijos ra-

News Briefs

FROM BEHIND THE IRON CURTAIN

Where There's Smoke, There's Communism

A refugee from Prague reports that cigarettes in Czechoslovakia are now being given patriotic labels:

"Among other commemorative brand names, the name 'Thirty years of the Communist Party of Czechoslovakia' is now being used for a brand of cigarettes. This brand costs 60 cents for 20. More expensive are 'International Cooperative Day' and 'Miners' Day' which sell for one dollar per 20."

Complete Accommodation

If you want to check on an historical fact or find out how to bathe a baby, all you have to do in Budapest is call the telephone operator. Describing the expanding services of their telephone system, the Budapest newspaper "Szabad Ifjusag" declared:

"Tens of thousands of telephone calls are put through every day in our country. Some of them deal with private affairs and others with matters of national importance. The informa-

tion operators have a great deal of work, because about 200 numbers change every day due to dismantling installation of new apparatus, and subscribers changing their residence. The operators must also be ready to give other information. They must be able to answer questions on any subject from scientific matters to household problems. Different kinds of communications are handled, including messages to young lovers as well as important news like the arrival of freight consignments."

Tips and Penalties

A recent Czechoslovak exile reports:

"On July 9, the penal commission of the District National Committee in Ceske Velenice tried a waiter and two waitresses of the local railway saloon for accepting tips in spite of the fact that accepting tips is forbidden by law. The waiter, under whose direction the waitresses worked, was sentenced to four months because he set a bad example for his subordinates, and both

waitresses were jailed for three months.

"The trial came about because several local Communist bigwig had complained that the waiter and the waitresses preferred serving guests who tipped liberally. The saloon was then watched by plainclothesmen who caught the culprits 'redhanded'. The sentences were justified by the fact that in a People's Democracy, a waiter earns enough not to be 'forced' to accept tips. The average earnings of a waiter are fixed by law at 3100 crowns (62 dollars) a month."

Fine Point

The following anecdote is reported circulating in Central Europe:

"In a small border town, an American ran into a friend, an old Czechoslovak tailor he had known during the war.

"'You are still alive?' exclaimed the surprised American. 'How do you manage to survive?'"

"'Very simple,' replied the old man. 'When the Americans came, I told them it was wonderful that they were here. When the Russians came, I also told them how glad I was that they had come.'"

"'In other words,' said the American, 'you make no distinction between us and the Communists?'"

"The old tailor smiled and said, 'Oh, yes, there is a difference. You see, I would never tell the Communists that I said the same thing to them as I said to the Americans.'"

Sociability Suppressed

A refugee who recently left Romania reports that private parties and social gatherings are severely restricted, although there is no law passed on this matter. Frank admission of this policy would be an open violation of the "People's Constitution":

"A citizen is generally obliged, although there is no law requiring him to do so, to obtain permission from the militia for a wedding party or any other large gathering. If he is granted his request, he must submit a list of guests. The local Communist functionaries try to keep to a minimum any sort of party which would bring strangers together or which could not be easily controlled. If a citizen does not report a party, no matter how informal it may be, he is liable to be under close surveillance on suspicion of conducting anti-State activities.

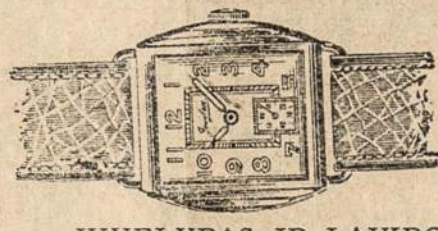
"Restaurants and cafes are watched carefully. If a customer spends a large amount of money, he may find himself called upon to explain where the money came from. Attendance at restaurants and bars fallen off and many of them have been forced to close down."

Subversive T-Shirt

American fashions and clothing fads are popular in Central Europe despite Communist efforts to eliminate all evidence of Western influence. A refugee from Czechoslovakia describes a typical instance:

"A 20-year-old sailor from a barge of the Czechoslovak Elbe-Oder Steamship Company went for a stroll on the Wenceslas Square in Prague. Suddenly he was accosted by a man who asked him to come along with him. The sailor replied that it was not his habit to go with strangers. The man repeated his request and then showed his credentials. He was a plain clothes agent of the Security Police. The detective rebuked the young sailor for wearing American clothes in Prague, the offending garments being a T-shirt decorated with the picture of a cowboy. The detective wanted sailor to take off the shirt at once, but finally allowed him to wait until he could replace it with an ordinary shirt."

(The News from Behind the Iron Curtain)

AUKŠČIAUSIA KOKYBĖ
 ir
 MALONUS PATARNAVIMAS
H. G. Dall
 Centrinio Turgaus Arkadoje Nr. 15
 Adelaide

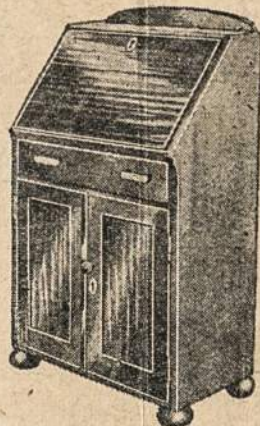
JUVELYRAS IR LAIKRODININKAS

Megaw & Hogg

127 King William Street
 Adelaide (prieš Town Hall)

Naujieji australai šiuo yra maloniai kviečiami apžiūrėti platų pasirinkimą įvairiausių vartotų baldų. Lovos, spintos, foteliai ir sofos, virtuvės baldai, kilimai, matracai...

ATDARA ŠEŠTADIENIAIS NUO 9 iki 11.30 RYTO

Specialus mėnesinis
 IŠPARDAVIMAS

Evans & Clarke

100 Grenfell St.

ADELAIDE Tel. W 2358-9

NAUJI BALDAI:

Vyriškos spintos (gerai įrengtos)	£ 12.10.0
Ažuolinės 4 stalčių komodos	£ 6.19.6
Viengubos lovos su spyruokle	£ 8.19.6
Modernus 4 gabalų miegamojo komplektas	£ 59.19.6

BALDAI NAUJAME STOVYJE

3 gab. "Genoa" salono komplektas	£ 9.19.6
Stiprios spintos	£ 6.19.6
Ažuolinės spintelės	£ 6.17.6
Virtuvės kėdės nuo	— 0.5.0
Virtuvės stalai nuo	£ 1.2.6

Išsimokėjimui — "Lay-by" — Grynais

PIRMAUJANČIUS ADELAIDĖS BALDŲ PIRKLIUS

ry Saturday at 1.45 p. m. (South Australian Stations at 1.15 p. m.). Country and 6WN Perth broadcast the programme at 7.15 a. m.

Other programmes are broadcast as follows:

Easy Lessons (1-26) Saturday 12.45 p. m. (S. A. 12.15 p. m., W. A. 7 a. m.)

Harder Lessons Sunday 7.45 a. m. (S. A. 7.15 a. m., W. A. 7.45 a. m.)

dijo stotį jūs girdėsite transliaciją kiekvieną šeštadienį 13.45 val. (Pietų Australijos stotys 13.15 val.). Krašto stotys ir 6WN Perth transliuoja šią programą 7.15 val. ryte.

Kitos programos transliuojamos tokiu laiku:

Lengvos pamokos (1—26) šeštadienį 12.45 val. (S. A. 12.15 val., W. A. 7 v. ryte).

Sunkesnės pamokos: sekmadienį 7.45 ryte (S. A. 7.15 val. ir W. A. 7.45 val. ryte).

Publicitas

Universalus Patarnavimų Biuras
Asmeniniai kreiptis:
153 Hindley St., Adelaide
I aukštas Tel. LA 4078
Darbo valandos:
12.00 iki 5.00 val. vak. ir iki 11.30
šeštadieniais. Kitu laiku susitarus iš
anksto.
Adresas korespondencijai:
Box 1656M, G. P. O., Adelaide

Vertimai — Perrašinėjimai —
Reikalų sutvarkymas įstaigose ir
firmose — Spaudos platinimas —
Įvairius tarpininkavimas. Ligos
draudimas.

TEN PAT GALIMA UZSIPRENU-
MERUOTI, NUSIPARKTI ARBA
PASISKELBTI IR "AUSTRALI-
JOS LIETUVI" BEI ĮSIGYTI LIE-
TUVISKŲ IR KITOMIS KALBO-
MIS KNYGŲ.

GERIAUSIA DOVANA
— KALĖDOMS —
LIETUVIŠKA KNYGA!
Raudoni batukai — intriguojančios J.
Saviškio novelės 13/6
Mėnuo, vadinamas medaus — įdo-
miausia visų Nelės Mazalaitės kny-
gų 22/6
Barono Miunchhausenso nuotykių —
kas gi negirdėjo šito garsaus pramuš-
galvio nuotykių? tik 11/3
Paklydę paukščiai — puikaus mūsų
beletristo J. Jankaus 2 tomų romanus.
Abu tomai už 43/3
Gabiya, vienintelis pasaulyje lietuviš-
kas literatūros žurnalas. Nr. 1 ir
2 po 9/0
Užsisakiusieji knygas gaus per,
maždaug, 6 savaites. Reikalaukite mū-
sų katalogų!

PUBLICITAS
Visados Jūsų patarnavimui!

VOKIŠKI ŽURNALAI:
"Neue Illustrierte", savaitraštis, me-
tams prenumerata £3.10.0
"Muenchener Illustrierte", savaitraš-
tis, metams prenumerata £3.10.0
"Revue, die Weltillustrierte", savait-
raštis, metams prenumerata £3.10.0
"Der Australische Spiegel", savaitraš-
tis, metams prenumerata £2.5.0
"Der Monat", mėnraštis, metams
prenumerata £2.0.0

PUBLICITAS
153, Hindley Street, Adelaide, SA

DOMĖS! **DOMĖS!**
Ramiai į savo ir savo artimųjų ateitį
žiūrėsi, apsidraudęs

LIGONIŲ KASOJE
Nuo 1/9 (viengungiui) arba 3/6 (vi-
sai šeimai) savaitėje Tamsta tapsi na-
riū plačiausios apunties Australijoje
Ligonijų Kasoje. Šita Ligonijų Kasa
yra kooperatinė, taigi, visas pelnas pa-
šalpų formoje grįžta jos nariams.
Pašalpų pavyzdžiai: Susirgęs, gulėda-
mas ligoninėje arba gydytojo priežiū-
roje slaugomas namuose Tamsta gau-
site savaitinę pašalpą nuo £4.11. 0 iki
£14. 0. 0.

Patiekus gydytojų, dan-
tų gydytojų, chirurgų ir kt. sąskaitas
Tamstai grynais grąžinama apie 75%
visų Jūsų gydymosi išlaidų. Ir kuo il-
gesnį laiką Tamsta išbūsi Ligonijų Ka-
sos nariu, tuo didesnė gydymosi išlai-
dų dalis Tamstai bus grąžinta — gry-
nais!
Teirautis pas Autorizuotus Agentus:
PUBLICITAS
153 Hindley St., Adelaide
N. S. Nesvarbu, kur Tamsta gyvena:
jokių gydytojų patikrinimų nereika-
laujama, jokių amžiaus apribojimų
nėra! Rašykite mums ir mes laiškais
Tamstą apdrausime nuo ligos.

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba ir LKS "Ramovė" š. m. lapkričio
mėn. 21 d., penktadienį, Osborne Hall, Gouger Street, rengia jauką

Sokiu vakara-baliu

Šokiams gros geras džazas.
Gausus bufetas su įvairiais užkandžiais. Pradžia 20 val.
Visi tautiečiai kviečiami į ši pasilinksminimą atsilankyti.

HOTEL ANGAS

ANGAS STREET ADELAIDE
(priešais "Australia Hall")
Manager Peter Ardill

* MES RUOŠIAME PRIVAČIUS PASILINKSMINIMUS *
ŠALTAS ALUTIS, ŠAMPANAS, LIKERIAI — MUSŲ SPECIALY-
BĖ

Visi gėrimai į Jūsų namus pristatomi veltui.

JEIGU JUMS REIKALINGAS VERTEJAS
— pagelbėti pirkinėjantis —
KLAUSKITE KURĮ NORS MUSŲ PARDAVĖJĄ
Jis nurodys Jums Naujųjų Australų Pirkinėjimosi Biurą.
Ten Jums bus suteikta pagalba Jūsų gimtąja kalba

P A S

John Martin and Co Limited

The Big Store ■ Rundle St. Adelaide

Gautas laiškas JONUI LATVĖNIUI.
Prašome pranešti adresą.

EUROPIETIŠKŲ PRODUKTŲ
I Š P A R D A V I M A S !

Žymiai sumažintos kainos!

LATVIŠKOS KILKOS
kaina sumažinta

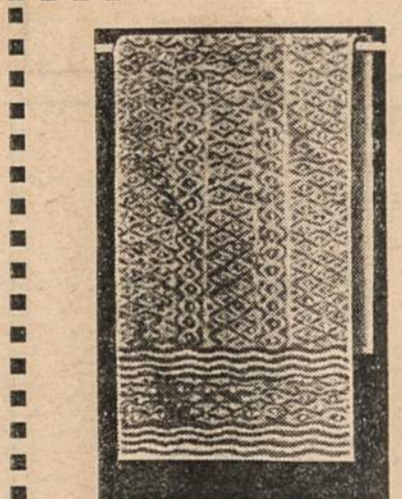
nuo	7/5
iki	6/0

**GRIKIŲ KRUIPOS, EURO-
PIETIŠKOS DEŠROS, DA-
NIŠKI AGURKAI ir t. t.**

D. LEONI

80 Gouger St., ADELAIDE
Prie pat centrinio turgaus

**EUROPIEČIAI PERKA PAS
EUROPIEČIUS!**

**DIDELI "DICKIES"
ranksluosčiai**

Žinomi austra-
liški rankšlou-
čiai, mėlynos,
geltonos ir ža-
lios spalvos.
Puikiai išsiurbia
vandenį.
TIK 8/11

Peoplestores Ltd.
GOUGER ST. ADELAIDE
Prie pat Centrinio turgaus

**TAUTOS FONDO ATSOVYBĖS
INFORMACIJA.**

Lėšų telkimas Lietuvos laisvinimo
koviui vykdomas platinant Lietuvos
Pašą ir specialius Tautos Fondo žen-
kliukus.

Tautos fondo atstovybė Australijoje
Lietuvio Pašą ir ženkliukus platina
per A.L.B. Apylinkių valdybas, seniū-
nus ir įgaliotinius. Tačiau yra daug
lietuvių, gyvenančių mažesniems grupė-
mės ar pavieniai, kur dar nėra bendruo-
menės organ. padalinių. Jie turi
keblumų norėdami Lietuvos Pašą įsi-
gyti. Čia kreipiame tautiečių dėmesį
į tai, kad kiekvienas noris įsigyti Lie-
tuvio Pašą ir savo auką tėvynės laisvi-
nimo reikalams atžymėti Tautos Fon-
do ženkliukais, gali kreiptis į arti-
miausią apylinkės valdybą, arba tie-
siog į Tautos Fondo Atstovybę lai-
šku, prisiųsdamas Postal Note arba
Money Order tokiai sumai, kokią jis
aukvoja Tautos Fondui. Lietuvos Pasas
odos imitacijos viršeliais kainuoja
4 šilingus, gi Tautos Fondo aukoms
atžymėti ženkliukai — po 1, 2, 5, 10 ir
20 litų. Vienas litas yra lygus vienam
šilingui. Rašant aiškiai rašyti savo
pilną vardą, pavardę ir adresą.

Tautos Fondo Atstovybė tiki, kad
kiekvienas tautietis dar šiemet įsigys
Lietuvio Pašą ir pagal įsigales aukoda-
mas nupirks Tautos Fondo ženkliukų.
Tautos Fondo ženkliai Lietuvos Pa-
se lipinami į dešinią puslapį.

Šia proga primenama, kad Lietuvos
Pase bus atžymima solidarumo mo-
kesčių įmokėjimai, lipinant į kairįjį
puslapį specialius A.L.B. Krašto Val-
dybos ženkliukus, su įrašu "Australi-
jos L.B."

Tautiečiai, nelaukite pasiūlant, bet
patys kreipkitės į savo apylinkių val-
dybų narius, į savo seniūnus, mūsų
įgaliotinius ar parašykite tiesiog Tau-
tos Fondo Atstovybei:
J. Kalakauskas, 24 Goodsell Str,
ST. PETERS, NSW arba M. Bogu-
šas, Box 15, P.O., CANTERBURY,
NSW.

"ŠVIESOS" PASKAITA

Sambūris "Šviesa" Sydney skyrus
š. m. lapkričio 22 d. Kariuomenės
šventės minėjimo proga ruošia paskai-
tą. Prelegentas coll. V. Saudargas.
Paskaita įvyks Milson's Point, Enni
Rd. 12-14. Pradžia punktualiai 18 val.
Visi suinteresuotieji šia paskaita kvie-
čiami atsilankyti.

Skyriaus Valdyba

LIETUVIŲ STATYBOS B-vė
(N. A. Builders Ltd.)
įsteigta prieš 2 metus
atlieka visus namų statybos darbus:
stato naujus, daro remontus, perstaty-
mus ir išpila pamatus. Darbas atlieka-
mas prityrusių amatininkų sąžiningai
ir prienamomis kainomis.
Kreiptis: Br. Straukas, 3 Hanson
St. Adelaide.

**KODĖL BUTI VIENIŠAM
ARBA NELAIMINGAM?**
Įsirašyk į mūsų
MILIJONIERIU KLUBA
Rašykite, pridėjęs sau adresuo-
tą voką su pašto ženklų, plates-
nei informacijai: Millionaire
Club, Box 4910, GPO, Sydney.

KODĖL MOKĖTI BRANGIAU?

Apsilankykite pas mus ir pirkite drabužius, kurie
yra beveik nauji ir aukščiausios kokybės, tačiau te-
kainuoja mažą dalę naujų rūbų kainos.

Pedler's

3 GOUGER STREET — ADELAIDE — S. A.

SPORTAS

Lapkričio 13 dieną, ketvirtadienį,
Adelaidėje įvyko tradicinės pabaltiečių
krepšinio pirmenybės. Pasekmės: lie-
tuviai — estai 51:40, latviai — lietu-
viai 48:29.

Taigi, šiais metais stipriausiais Ade-
laidės krepšinininkais pasirodė latviai.
Tuo ir baigtas šis metų krepšinio se-
zonas Adelaidėje.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame Ponioms Ber-
naitienei, Borjerienei, Dundienei, Gar-
baliauskieni, Gavelienei, Navakieni,
Radzevičienei, Pažereckienei, Var-
nauskieni ir Visockienei mielai padė-
jusioms mūsų ruoštai loterijai surinkti
daiktus ir ją praveisti, o taip pat vi-
siems dosniems aukotojams, tą loteri-
ją parėmusiems.
Pelnas skirtas Kalėdų eglutei ir mū-
sų ligoniams.

Moterų Sekcijos Valdyba
prie ALB Adelaidės Apylinkės

**PIRMOJO TRANSPORTO LIETU-
VIŲ BALIUS MELBOURNE**

Visi pirmojo transporto lietuviai su
svečiais yra kviečiami į bendrą susi-
rinkimą —

B A L I Ų
penkerių metų Australijoje sukakčiai
paminėti. Balius įvyks Melbourne š.m.
lapkričio 28 d. 8 val. vak. Leonard's
Cabaret, Lower Esplanade St., St. Kil-
da. Iki lapkričio 20 d. prašome rezer-
vuotis vietas šiuo adresu: K. Miolda-
žys, 574 Victoria Parade, E. Mel-
bourne.

— Pirmojojo Transporto Lietuviai
Melbourne

Naujųjų australų radijo
transliacijos.

Gerųjų kaimynų tarybai (Good
Neighbour Council) paprašius, Ade-
laidės radijo stotis 5 K A sutiko kiek-
vieną savaitę skirti 15 minučių n. aus-
tralų muzikos transliacijoms. Trans-
liacijos vyks visad tuo pačiu metu:
sekmadienį, 10 val. vakare. Programą
patieks vis kita tautinė grupė. Lietu-
vių programa pirmą kartą bus trans-
liuojama sekmadienį, gruodžio 28 d.,
10 val. vakare.

Jeigu šios transliacijos turės pasise-
kimo, stotis numato jas praplėsti,
skirdama daugiau laiko ir transliuo-
dama patogesniu metu. Vėliau taip pat
numatoma įpinti ir tautosakos bei in-
formacijos apie atitinkamus kraštus,
žinoma, tik anglų kalba.

Adelaidės Apylinkės Valdyba

P R A N E Š I M A S

Visi bolševikų ir nacių kalėjimuose
ar darbo stovyklose (Dachau ir kt.),
Lietuvoje ar už jos ribų kentėjusieji
lietuviai — politiniai kaliniai, gyvena
Australijoje, prašomi atsilipti šiuo
adresu: Mr. P. Sakalauskas, 109 Glen-
more Rd., Paddington, N. S. W.

**PARDUODAMAS SKLYPAS SU
PASTATU** 1 kambario ir virtuvės.
Sklypas 59 x 139 pėd., pastatas 14 x 17
pėd., elektra abi srovės, vanduo, Ed-
wardstown, Manfull St. 252. Kaina
£ 450. Teirautis AL Leidykloje.

Paieškomas J. BACEVIČIUS iš Ša-
kių apskr., buvęs Čekoslovakijoje Rros
Mertal. Paieško: Juozas Marcinkus,
9 Waterworks Rd., RED HILL, Qld.

S K E L B I M A S

Pranešame Australijos lietuvių vi-
suomenės žiniui, kad nuo šių metų
lapkričio 20 dienos PLSS Australijos
Rajono Skaucių Sesijs skelbia lietu-
viškos spaudos vaju-konkursą.
Platinama sekanti spauda:
"Skautų Aidas", "Mūsų Vytis",
"Mūsų Pastogė" ir "Australijos Lie-
tuvius".
Visi lietuviai maloniai kviečiami ne-
atsisakyti paremti skaucijų darbą.
Be to, vieneto vadovės, kurios dar
neužsiregistravusios Australijos Rajono
Seserijoje, prašomos, galimai sku-
biau, atsilipti šiuo adresu: E. Lauri-
naitienė, 170 Barcom Ave., Darling-
hurst, Sydney, N. S. W.

PLSS Skaucijų Sesijs Spaudos
Ryšininė Australijoje

**SUDARYTA PIETŲ AUSTRALI-
JOS BALŲ TARYBA**

Š. m. lapkričio 8 d. lietuvių bendruo-
menės iniciatyva susaukta bendra-
me Adelaidės estų, latvių ir lietuvių
valdybų posėdyje aptarus glaudesnio
bendradarbiavimo ir vieningo bendrų-
jų reikalų atstovavimo reikalingumą,
buvo sudaryta Baltų Taryba. Taryba
susideda iš trijų narių — po vieną nuo
kiekvienos tautybės. Iki bus deleguoti
pastovūs Tarybos nariai iš kiekvienos
tautybės, pirmąją Tarybą sudaro da-
bartinių Valdybų pirmininkai.

LATVIŲ TEATRAS ADELAIDĖJ

Latvių teatrų ansamblis stato š.
m. lapkričio 28 d. 7.45 val. vak. Aus-
ralia Hall, 65 Angas St. (Adelaide)
Rudolfo Blaumanio 5-ųjų veiksmų tra-
gediją **Sūnus palaidūnas**.
Vaidinimo rengėjai kviečia lietuvius
atsilankyti.

"KARYS" EINA TOLIAU

Savo laiku buvome perspaušind iš
Amerikos lietuvių laikraščio žinutę,
kad "Karys" dėl susidariusių sunku-
mų sustojė ejęs. Informuojame, kad
"Karys" buvo susitrukdęs tik trump-
am laikui, dabar jis eina kaip ejęs to-
liau. "Kario" prenumerata metams 4
doleriai (£1.16.0).

RAJONINIAI ATSTOVAI

Kad palengvintus tautiečiams įsigyti
Lietuvio Pašą ir drauge pagelbėjus
Apylinkės Valdybai išplatinti Tautos
Fondo ir Solidarum įnašų ženklelius,
Valdybai pakvietus nuo š. m. lapkri-
čio mėnesio 2 dienos Adelaidėje vei-
kia 17 Rajoninių Valdybos atstovų.
Jau baigiasi 1952 metai, bet daugelis
tautiečių dar nėra sumokėję solidaru-
mo įnašo nei paukoję Tautos Fondui,
todėl prašome pasinaudoti Rajoninių
atstovų patarnavimu, kai tik jie į Tam-
stas kreipsis.

Be to, solidarumo įnašai bus priima-
mi parapijos sąleje po pamaldų.
ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba

**ANTRASIS PASKOLOS LAKŠŲ
TIRAŽAS**

Pranešame, kad antrasis mūsų pa-
skolos lakštų traukimas įvyks lapkričio
30 dieną 16 val. Leidyklos patalpose. Į
tiražą įeis 30% paskolos sumos. Rez-
ultatai bus paskelbti sekandiam AL
numeryje.

PROF. MYKOLUI BIRŽIŠKAI,
jo 70 metų jubiliejus proga, dovanų
per AL Leidyklą atsiuntė:
Arch. Vyt. Žemkalnis £5
Teofilius Klova £1.10.0
Aukotojams acii!

AL Leidykla

P R A N E Š I M A S

ALB Krašto Valdyba, pagal ALB
Stat. § 24 ir ALB Tarybos suvažiavi-
mo, įvykusio Melbourne 1951 m. gruodžio
29-30 dienomis nutarimą, kviečia
ALB Krašto Tarybą paprastosis sesijs
1952 m. gruodžio 29-31 d. d. Ade-
laidėje.

Tarybos narių sudėtis, darbų tvarka
ir kitokios informacijos bus pranešta
vėliau.
Apylinkių valdybos, iki šiol nepri-
siuntusios Krašto Valdybai Tarybos
narių sąrašų, prašomos neatidėliojant
tuos sąrašus atsiųsti.

J. Vaičaitis
ALB Krašto Valdybos Pirmininkas.
H. Kmitas
ALB Krašto Valdybos Sekretorius.
Sydney, 1952 m. spalio 25 d.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

B. Daubaras — **NERAMU BUVO-
LAISVĖS ALĖJOJ**, apysaka. Išeido-
Lietuvių Namų B-vė Londone. 113
psl., kaina 8 šil.
DARBAS, kultūros ir visuomenės-
mokslo žurnalas, išeina keturis kartus
metuose, 32 psl.. Leidžia Lietuvių
Darbininkų Sąjunga JAV-bėse. Pre-
numerata metams 10/0. Užsakyti ga-
lima per AL Leidyklą.
KNYGŲ LENTYNA, lietuvių bibliio-
grafinės tarnybos biuletenis Nr. 4-5
(48-49), gegužės-birželio mėn. Sudarė
A. Ružancovas, B. Kvilyks ir A. Ma-
žiulis (JAV-bėse). Leidžia VLIKAS.
GAIRELĖ, neperiodinis P. L. S. S.
"Aušros" Tunto leidinys, 1952 m. rug-
pjūčio mėnuo, Nr. 3, Diepholz (Vo-
kietija). Redaguoja A. Černius.
Tai Vasario 16 Gimnazijos skautų
"Aušros" tunto leidinys, spausdintas
rotatorium. "Gairėlės" turinys įdomus,
gyvas, turiningas.
Balys Rukša — **UGNIES PARDA-
VĖJAS**, poezija. Išeido Baltija Kana-
doje. Ilustr. Viktoras Bričkus. 92 psl..